

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Рівненський державний гуманітарний університет
Освітня програма	48292 Спеціальна освіта. Логопедія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	016 Спеціальна освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	40
Повна назва ЗВО	Рівненський державний гуманітарний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	25736989
ПІБ керівника ЗВО	Немеш Олена Миколаївна
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.rshu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/40>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	48292
Назва ОП	Спеціальна освіта. Логопедія
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І.
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи, кафедра вікової та педагогічної психології, кафедра іноземних мов кафедра інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики, кафедра філософії
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	33028, м. Рівне, вул. Пластова, 29 а
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	79924
ПІБ гаранта ОП	Дичківська Ілона Миколаївна
Посада гаранта ОП	професор, завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	ilona.dychkivska@rshu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(098)-708-95-78
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(036)-226-66-21

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 4 міс.
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Рівненський державний гуманітарний університет на сьогодні є єдиним регіональним центром здобуття вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, що має п'ятнадцятирічний досвід підготовки логопедів для системи освіти. Зокрема, з 2005 р. започатковано підготовку фахівців за ОКР «спеціаліст» спеціальності 7.010101 «Дошкільна освіта, логопедія», випускники якої отримували кваліфікацію логопеда в закладах дошкільної освіти. У 2012 р. започатковано напрям підготовки 6.010105 Корекційна освіта (за нозологіями) (рішення Державної акредитаційної комісії України від 26.04.2012 р., протокол № 95). На той час у регіоні постала гостра проблема нестачі логопедів, оскільки з'явилась велика кількість дітей з порушенням мовленнєвої діяльності. Започаткування напрямку 6.010105 Корекційна освіта (за нозологіями) у зв'язку з потребою в даних фахівцях було обумовлене рішенням колегиї управління освіти і науки Рівненської облдержадміністрації (від 24.06.2010 р., протокол № 5), позаяк на Рівненщині жоден заклад освіти не здійснював такої підготовки. У 2016 р. напрям підготовки 6.010105 Корекційна освіта (за нозологіями) був акредитований (сертифікат НД-ІІ № 1878944 від 21.06.2016 р.). На підставі Постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з постановами КМ № 674 від 27.09.2016 р. № 53 від 01.02.2017 р.) підготовка здобувачів вищої освіти почала здійснюватися за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (Логопедія) (сертифікат НД № 1889738 від 09.10.2017 р.). У 2019 р. ліцензовано спеціальність 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка на другому (магістерському) рівні вищої освіти (наказ МОН від 24.05.2019 р. № 661-л). Проектною групою у складі доц. Дичківської І. М., доц. Павлюк Т.О. і доц. Руденко Н. М. розроблено освітньо-професійну програму «Спеціальна освіта. Логопедія» (далі – ОПП СОЛ) для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня (рішення вченої ради РДГУ від 28.03.2019 р., протокол № 3; ОПП введена в дію з 31.08.2019 р. наказом ректора від 08.04.2019 р. № 59-01-01). З урахуванням рекомендацій стейкхолдерів на 2020–2021 н. р. розроблено оновлену ОПП «Спеціальна освіта. Логопедія» (рішення вченої ради РДГУ від 24.09.2020 р., протокол № 8; ОПП введена в дію з 01.09.2020 р. наказом в.о. ректора від 24.09.2020 р. № 170-01-01). Однак набір на ОПП СОЛ у 2020–2021 н. р. не здійснювався, тому що у 2019–2020 н. р. був заповнений увесь ліцензований обсяг (50 осіб на строк навчання). ОПП СОЛ розроблена відповідно до місії та стратегії РДГУ, спрямована на формування у здобувачів поглиблених теоретичних знань та практичних умінь, а також компетентностей в галузі спеціальної освіти.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	0	0	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	50	12	38	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	42054 Спеціальна освіта. Логопедія 1302 Логопедія
другий (магістерський) рівень	35977 Спеціальна освіта 48292 Спеціальна освіта. Логопедія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про

самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	54467	30720
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	54467	30720
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>48292_OPP_SOL_2019.pdf</i>	jOJUz215+CE9qzv697UBX2VfjzW/M5VVxWYLL5PPkV8= =
Освітня програма	<i>48292_OPP_SOL_2020.pdf</i>	nV4uNedOlzzOzi2pqunH5ujwqB3kMYHt+kUvrF9Cngo= =
Навчальний план за ОП	<i>48292_NP_OPP_SOL_2019.pdf</i>	lpe7rxvbH4DQZvrXgDSeAgwN/WuzEVnheFud49882R8= =
Навчальний план за ОП	<i>48292_NP_OPP_SOL_2020.pdf</i>	RO3peT5q1KdZYD3ogPArnMbri+V5uYB9jcEvOyLKuV8= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>48292_Retsenziya_1_steikholdera_2_019.pdf</i>	i/gkUBNK4Q8F5QcAYKisnVPbRGii3trUGt2qRs/XJiY= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>48292_Retsenziya_2_steikholdera_2_019.pdf</i>	TH8b8kBMjZW4As7FuVVdudt9BiiKVwDfогRXToLQC4E= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>48292_Retsenziya_1_steikholdera_2_020.pdf</i>	8aWNNpTqJjCLOIG10pYzACqvKvVVtiaoLxgZNegNYdA= =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>48292_Retsenziya_2_steikholdera_2_020.pdf</i>	EhqS8ksiM247eO7+OXPrXbtp1i1dfJgywx7TD/Xsoww= =

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Мета ОПП СОЛ – підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, здатних до виконання професійних завдань та обов'язків у галузі сучасної спеціальної освіти та самостійної науково-педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти, що реалізується шляхом використання інноваційних підходів, методів і технологій навчання.

Цілі ОПП СОЛ – застосування набутих компетентностей у професійній діяльності з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальної освіти.

ОПП СОЛ розроблена з урахуванням власного багаторічного досвіду підготовки фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта і відповідного досвіду провідних вітчизняних університетів.

Характерною особливістю ОПП СОЛ є те, що вона виконується в активному професійно орієнтованому освітньому середовищі. Особлива увага приділяється формуванню практично-професійних компетенцій здобувачів вищої освіти на базі навчально-реабілітаційних центрів та спеціальних навчальних закладів для дітей з порушеннями мовлення. Виробничі практики забезпечують підготовку фахівців у реальному середовищі майбутньої професійної діяльності. В освітньому процесі використовуються новітні науково-методичні досягнення, реалізується системний підхід у формуванні змісту фахових навчальних дисциплін, враховуються сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти. Підготовка студентів передбачає участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях і семінарах.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

ОПП СОЛ відповідає місії та стратегії РДГУ, яка полягає в забезпеченні підготовки висококваліфікованих фахівців і наукових кадрів для освітньої, культурної, мистецької, природоохоронної, економічної та технологічної сфери України і реалізується шляхом гармонійного поєднання фундаментальності та професійної спрямованості освіти,

розвитку наукових досліджень, інтеграції в європейське освітнє, наукове й економічне співтовариство.

Цілі ОПП СОЛ корелюють зі стратегією ЗВО, оскільки передбачають застосування набутих компетентностей у професійній діяльності з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальної освіти.

Професійна підготовка фахівців за спеціальністю 016 Спеціальна освіта дає змогу забезпечити формування загальних і фахових компетентностей, необхідних для виконання професійно-педагогічної діяльності на належному науково-методичному рівні з урахуванням сучасних підходів, використанням інноваційних технологій навчання, що є надзвичайно важливим у контексті реформування освітньої галузі України.

Стратегія розвитку Рівненського державного гуманітарного університету на період до 2025 р. розміщена на офіційному вебсайті: http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/strategia_rozvitku_rshu.pdf

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: **- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Зміст фахових компетентностей ОПП СОЛ формувався з урахуванням інтересів здобувачів вищої освіти. Зокрема, дисципліни за вибором складають 26% від загального обсягу. Така структура ОПП дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію здобувача.

За результатами опитування, 80 % здобувачів вищої освіти вважає, що вільний вибір дисциплін ОПП СОЛ реалізується повною мірою. А також 84 % респондентів стверджує, що всі дисципліни, які вивчаються, необхідні для подальшої професійної діяльності.

До визначення цілей ОПП СОЛ та програмних результатів, зокрема, під час розробки ОПП СОЛ у 2020 р., залучались здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта (Давидюк І., Гнатюк О. – денна форма навчання, Данчук О. Гордійчук А. – заочна), побажання яких ураховані в ОПП СОЛ. Гордійчук А. вказала на необхідність формування здатності самостійно здобувати нові професійні знання, формувати фахові вміння, постійно самовдосконалюватися в професії (ФК10 у ОПП 2020 р.). Шляхом проведення опитувань випускників минулих років, які навчались у магістратурі за поєднаними спеціальностями «Дошкільна освіта. Корекційна освіта, логопедія» (Борисова О., випускниця 2018 р., Кректун І., випускниця 2015 р.) було встановлено, що наразі існує потреба в поглибленні практичних навичок у галузі спеціальної педагогіки, зокрема, логопедії. В оновленій ОПП СОЛ 2020 р. було збільшено кількість кредитів з 4 до 5 на «Практикум з логопедії» та перенесено цей компонент у обов'язковий блок.

- роботодавці

В ОПП СОЛ враховані інтереси роботодавців, які залучались до обговорення ОПП СОЛ (2019 р.) у процесі навчальної та виробничої практик, на засіданнях методичного семінару випускової кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І. (протокол № 3 від 14.01.2019 р.), у процесі проведення спільних профорієнтаційних та інших заходів (конференцій, семінарів, круглих столів, педагогічних нарад, засідань лабораторій тощо). За результатами співпраці отримали рецензії від потенційних роботодавців, зокрема, директора КУ «Рівненський ІРЦ» Рівненської міської ради Майструк Р.М. (<https://doshkildardgu.cms.webnode.com.ua/osvitnij-protses2/retsenziji-stejkkholderiv/>).

Пропозиції роботодавців щодо ПРН ОПП враховані в контексті як теоретичної, так і практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Зокрема, за рекомендацією директора КУ «Рівненський ІРЦ» Рівненської міської ради Майструк Р.М. ОПП СОЛ 2020 р. було посилено в аспекті фахової підготовки за рахунок введення окремого вибіркового освітнього компонента «Теорія і технологія М. Монтесорі» (ВК17).

- академічна спільнота

Актуальні проблеми сучасної спеціальної освіти обговорювались академічною спільнотою під час проведення міжнародних, всеукраїнських конференцій, у яких беруть участь викладачі, задіяні в реалізації ОПП СОЛ:

– IV, VI Міжнародний конгрес зі спеціальної педагогіки та психології «Особливі діти: освіта і соціалізація» (2018 р., 2020 р.);

– семінар «Багатопрофільна робота з аутистичними дітьми», організований інтегративним закладом дошкільної освіти «Akademia Myszkі Miki» (Пьотркув-Трибунальський, Польща, 04 – 29.03.2019 р.).

Щорічно кафедрою організовуються Міжнародні педагогічні читання пам'яті професора Т.І. Поніманської «Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти» (Рівне, 2018 р., 2019 р., 2020 р.).

Проблеми спеціальної освіти є одним із аспектів наукової роботи кафедри. Затверджено тему науково-дослідної роботи: «Гуманістичний підхід у вихованні дітей з особливими освітніми потребами» (державний реєстраційний номер 0120U000251; термін виконання – 03.2020-02.2024рр.).

Оновлена й удосконалена ОПП СОЛ 2020 р. отримала рецензію від завідувача кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, д.пед.н., проф. С.П. Миронової (<https://doshkildardgu.cms.webnode.com.ua/osvitnij-protses2/retsenziji-stejkkholderiv/>).

- інші стейкхолдери

Стейкхолдерами ОПП СОЛ є також громадські організації, діяльність яких пов'язана з забезпеченням прав осіб з інвалідністю. Пропозиції цих стейкхолдерів щодо ПРН ОПП враховані в контексті практичної підготовки здобувачів ВО для вирішення прикладних завдань спеціальної освіти. За результатами співпраці отримали схвальну рецензію від директора голови Рівненської ГО «Спілка інвалідів з дитинства «Передзвін» Косинської М.М. (<https://doshkildardgu.cms.webnode.com.ua/osvitnij-protses2/retsenziji-stejkkholderiv/>).

За рекомендацією голови Рівненської ГО «Спілка інвалідів з дитинства «Передзвін» Косинської М.М. було збільшено кількість кредитів з 3 до 4 і розширено коло актуальних проблем спеціальної освіти. ОК13 «Актуальні

проблеми інклюзивної освіти» (ОПП СОЛ 2019 р.) замінено на ОКО9 «Актуальні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти» в ОПП СОЛ 2020 р.

З урахуванням рекомендацій стейкхолдерів на 2020–2021 н. р. розроблено оновлену ОПП СОЛ (рішення вченої ради РДГУ від 24.09.2020 р., протокол № 8; ОПП введена в дію з 01.09.2020 р. наказом в. о. ректора від 24.09.2020 р. № 170-01-01).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

У процесі визначення цілей та ПРН ОПП СОЛ урахувано тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Вивчаються потреби регіону в логопедах у закладах освіти.

Проблемою регіону є нестача кваліфікованих кадрів зі спеціальної освіти, що було підтверджено під час зустрічі з директорами інклюзивно-реабілітаційних центрів Рівненщини (Майструк Р.М., Полухович О.О., Обуховська О.В.) У розробці ОПП СОЛ враховано рішення Національної Ради реформ, у якому визнано інклюзивне навчання одним із пріоритетів розвитку держави і реформування системи інституційного догляду та виховання дітей в Україні та цінний досвід спеціальної освіти, примноження якого відображено у формуванні в здобувачів вищої освіти знань, умінь і навичок щодо застосування сучасних технологій корекційно-компенсаторної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Тенденції розвитку спеціальності, що пов'язані з постійно зростаючою кількістю дітей з особливими освітніми потребами, враховано під час формулювання цілей та ПРН ОПП СОЛ (2019 р.). Тому фахівець має бути здатним розв'язувати складні комплексні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти в процесі професійної діяльності та досягти ПРН за ОПП СОЛ, наприклад, ПРН11, ПРН13, ПРН15, ПРН17 тощо.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формування цілей і програмних результатів навчання ОПП СОЛ (2019 р.) було враховано галузевий контекст, зокрема галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, задля визначення сучасних пріоритетів спеціальної освіти. Це підтверджується такими ПРН: ПРН-9. Володіти вміннями планування та організації освітньо-корекційної, реабілітаційної роботи з урахуванням вікових і індивідуальних можливостей дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності. ПРН-10. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком дітей з особливими освітніми потребами. ПРН-16. Реалізовувати принципи педагогіки толерантності у професійній діяльності спеціального педагога. ПРН-20. Знати педагогіку новітньої школи. ПРН-21. Здійснення оптимального добору форм, методів, засобів освітнього процесу відповідно до поставленої мети.

Регіональний контекст ОП врахований шляхом орієнтації на потребу забезпечення фахівцями зі спеціальної освіти Рівненщини, особливо в районах, що постраждали від аварії на ЧАЕС. У м. Рівне функціонує низка відповідних закладів, які потребують таких фахівців: Центр ранньої педагогічної реабілітації «Пагінець», Навчально-реабілітаційний центр «Особлива дитина», ЗДО компенсуючого (№№ 35, 40), санаторного (№№ 16, 27, 43) та комбінованого (№№ 56, 31) типів. У загальноосвітніх школах та ЗДО відкрито низку інклюзивних класів і груп.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формування цілей і результатів навчання з огляду на відсутність стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта було проаналізовано освітні програми, що реалізуються в провідних закладах вищої освіти України, зокрема:

1) ОП «Діагностико-консультативна логопедія» у Національному педагогічному університеті імені М. М. Драгоманова (<https://vstup.osvita.ua/y2020/r27/194/712309/>);

2) ОП «Спеціальна освіта (Логопедія)» у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1BURzShe8e8h4tY7jOihMYGbd5jUyIetf/view>);

3) ОП «Спеціальна освіта (Логопедія. Спеціальна психологія)» Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (<http://pnp.u.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/opp-logopediya.-speczialna-psihologiya-magistr-2019.pdf>);

4) ОП «Логопедія і реабілітологія» Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Profili_OP/016Mag__Logopedia_Reabilitologia2020.pdf).

На основі аналізу цих освітніх програм було конкретизовано зміст загальних компетентностей випускників та диференційовано результати навчання на знання з предметної області. Порівняно з вітчизняними аналогами ОПП СОЛ конкретизує зміст фахових компетентностей випускників, придатних до працевлаштування за посадами асистента, викладача закладу вищої освіти, вчителя-логопеда, вчителя-дефектолога згідно з класифікатором ДК 003:2010.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти України для другого (магістерського) рівня галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання ОПП СОЛ (2019 р.) відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій: рівень вищої освіти – другий (магістерський); рівень Національної рамки кваліфікацій – восьмий (2019 р.) (сьомий – відповідно до змін, внесених згідно з Постановою КМ № 519 від 25.06.2020 р.); інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Змістове наповнення програмних результатів навчання ОПП СОЛ відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій другого (магістерського) рівня вищої освіти за такими дескрипторами:

Знання – спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень; критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань (за ОПП СОЛ – ПРН1, ПРН3, ПРН5, ПРН4, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН12, ПРН19, ПРН20).

Уміння/навички – спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; здатність розв’язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (за ОПП СОЛ – ПРН9, ПРН10, ПРН11, ПРН13, ПРН21).

Комунікація – зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються (за ОПП СОЛ – ПРН2, ПРН14, ПРН17, ПРН22).

Відповідальність і автономія – управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії (за ОПП СОЛ – ПРН5, ПРН15, ПРН16, ПРН18).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

66.5

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

23.5

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОПП СОЛ (2019 р.) відповідає опису предметної області: галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Програма пропонує комплексний підхід до підготовки фахівців у галузі сучасної спеціальної освіти. Об’єктом вивчення є комплекс гуманітарних, психолого-педагогічних наук та опанування корекційно-педагогічного і навчально-реабілітаційного процесів попередження і подолання порушень психічного і (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з порушеннями психофізичного розвитку.

Зміст освітніх компонентів «Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти», «Методика викладання логопедії», «Практикум з логопедії», «Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами», «Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату», «Порівняльна спеціальна педагогіка», «Інноваційні технології в спеціальній освіті», «Актуальні проблеми інклюзивної освіти» відповідає змісту предметної галузі ОПП СОЛ, дозволяє сформувати професійні компетентності, визначені програмою. Робочі програми дисциплін відповідають вимогам та спрямованості освітньо-професійної програми.

Реалізація змісту ОПП СОЛ здійснюється шляхом теоретичної та практичної підготовки. Передбачені ОПП практики (виробнича (педагогічна), виробнича (асистентська), передатестаційна) реалізуються в навчально-реабілітаційних центрах та спеціальних навчальних закладах для дітей з ООП, на базі випускової кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І. РДГУ, тобто в реальному професійному середовищі.

Серед обов’язкових компонентів ОПП СОЛ комплекс дисциплін загальнопедагогічного циклу складає 18 кредитів. Комплекс спеціальних педагогічних дисциплін – 28 кредитів. Практична підготовка (виробнича (педагогічна), виробнича (асистентська), передатестаційна практики) – 19,5 кредита.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові дисципліни, частка яких складає 23,5 кредитів (26%) від загального обсягу ОПП. Індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вибіркової компоненти ОПП СОЛ передбачено:

«Положенням про організацію освітнього процесу»

(https://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf), «Положенням про порядок реалізації

права на академічну мобільність РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_akadem_mob_2019.pdf),

«Положенням про стратегію інтернаціоналізації РДГУ»

(https://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_strategia_internacionalizacii_rshu.pdf), «Положенням про змішане

навчання» (https://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_pro_zmish_navch_2019.pdf)

«Положенням про вибір дисциплін та формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти»

(https://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_pro_vib_disc.pdf)

і регламентується через такі процедури:

- 1) інформування здобувачів вищої освіти щодо переліку запропонованих вибірових навчальних дисциплін;
- 2) самостійне обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін вибірових компонентів навчального плану;
- 3) створення індивідуального навчального плану студента;
- 4) організація навчання через різні форми: денна, заочна;
- 5) складання індивідуальних графіків навчання та сесії;
- 6) отримання права на академічну відпустку, зокрема з причини навчання в інших закладах освіти;
- 7) визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО;
- 8) впровадження змішаного навчання.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

В РДГУ створено систему реалізації прав здобувачів вищої освіти щодо вибору компонентів ОПП СОЛ, яка регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ».

Перелік дисциплін для вибору здобувачами вищої освіти за ОПП СОЛ (не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС від обсягу ОП) визначається в межах ОПП СОЛ і навчального плану, який містить цикл дисциплін загальної та професійної підготовки.

Вивчення дисциплін за вибором у навчальних планах для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти передбачено з другого семестру.

Кафедри забезпечують оприлюднення на сайті університету робочих програм навчальних дисциплін, запропонованих студентам для вільного вибору.

Здобувачі вищої освіти денної і заочної форми ознайомлюються з переліками запропонованих дисциплін, їхніми робочими програмами та складом лекторів на основі інформації, розміщеної на сайті університету та дошках оголошень факультетів, а також – презентацій, консультацій, організованих відповідними кафедрами за сприяння деканатів факультетів.

Записи здобувачів вищої освіти на вивчення обраних дисциплін за вибором здійснюються на підставі власноруч написаних заяв на ім'я декана до 10 вересня (здобувачі вищої освіти денної і заочної форми, які вступили на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти). Заяви подають у деканат, де вони зберігаються протягом усього терміну їх навчання.

На підставі заяв здобувачів вищої освіти упродовж тижня з моменту їх отримання деканати формують групи з вивчення вибірових дисциплін з урахуванням окремих корекцій вибору здобувача з метою виконання умов щодо мінімальної кількості здобувачів, які можуть бути записані на певну дисципліну та уникнення збігів у розкладі. Склад груп погоджує декан. Службові записки за підписом декана про обрані для вивчення здобувачами вищої освіти вибірові дисципліни, кількість сформованих груп та їхню чисельність деканати подають до навчального відділу університету.

Після формування груп для вивчення вибірових дисциплін циклу загальної підготовки та погодження деканом факультету складу груп для вивчення вибірових дисциплін здобувачів вищої освіти циклу професійної підготовки інформація про обрані дисципліни заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Із цього моменту вибірова навчальна дисципліна стає для здобувача вищої освіти обов'язковою для вивчення.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Педагогічна практика є обов'язковим компонентом ОПП СОЛ, важливою складовою професійно-практичної підготовки фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта.

В ОПП СОЛ передбачені виробнича (педагогічна), виробнича (асистентська) та передатестаційна практики. Вони забезпечують підготовку фахівців у середовищі майбутньої професійної діяльності.

Метою виробничої (педагогічної) практики є поглиблення, удосконалення та закріплення здобутих знань, умінь і навичок з логопедії та інших спецдисциплін, оволодіння професійним досвідом та формування готовності здобувачів вищої освіти до самостійної діяльності за фахом.

Метою виробничої (асистентської) практики є набуття досвіду викладання спеціальних педагогічних дисциплін у ЗВО, проведення виховної роботи зі студентами та формування навичок науково-дослідної роботи.

Метою передатестаційної практики є узагальнення емпіричного матеріалу, зібраного для кваліфікаційної роботи, його наукове опрацювання та теоретична інтерпретація.

Під час виробничої (педагогічної), виробничої (асистентської), передатестаційної практик здобувачі вищої освіти опановують сучасні методи й технології навчання, ознайомлюються з формами організації освітнього процесу в закладах освіти, набувають фахових умінь і навичок, вчать приймати самостійні рішення в умовах майбутньої професійної діяльності, систематизують, збагачують знання і творчо використовують їх у різних професійних ситуаціях.

Практика є важливим складником ОПП СОЛ, обов'язковим компонентом практичної підготовки здобувачів вищої

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОПП СОЛ містить низку освітніх компонентів, які сприяють набуттю не тільки суто професійних hard-навичок, але й соціальних soft-навичок, а саме: навички комунікації (ОК01, ОК02, ОК04, ОК13, ВК05), здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, критичності та самокритичності (ОК01, ОК03, ОК04, ОК05, ОК06, ВК01, ВК02, ВК10, ВК14, ВК16), здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ОК01, ОК02, ОК03, ОК04, ОК12, ВК01, ВК04), застосування знань у практичних ситуаціях (ОК04, ОК05, ОК07, ОК08, ОК09, ОК15, ОК16, ВК01, ВК02, ВК14, ВК16, ВК17), генерування нових ідей (креативність) (ОК07, ОК08, ОК09, ОК10, ОК12, ОК13, ОК15, ОК16, ОК17, ВК08, ВК09), виявлення, постановки та вирішення проблем (ОК07, ОК08, ОК09, ОК10, ОК12, ОК13, ОК15, ОК16, ОК17, ВК08, ВК09).

Здобувачі вищої освіти набувають soft-навички впродовж усього періоду навчання, про що свідчить матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми.

Під час виробничих та передатестаційної практик здобувач набуває нового соціального досвіду і навичок міжособистісного різновікового спілкування в активному професійному середовищі. Корекційно-освітня, дослідницька діяльність сприяє отриманню досвіду роботи в нових умовах і вмінню брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, застосуванню знань у практичних ситуаціях, генеруванню нових ідей (креативність), виявленню, постановки та вирішення проблем, розвитку лідерських якостей.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

В умовах відсутності професійного стандарту, зміст ОПП СОЛ орієнтований на здобуття компетентностей, що свідчать про придатність випускників до працевлаштування і подальшого навчання за професією з класифікатора ДК 003:2010 (зі змінами): 2310.2, 20199 Асистент

2310.2 Викладач закладу вищої освіти

2340, 25161 Вчитель-логопед

2340 Вчитель-дефектолог.

Це досягається за рахунок такої структури освітніх компонентів:

- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей асистента (ОК07, ОК08, ОК11, ОК12, ОК13) через формування здатності використовувати спеціальні знання та уміння при вирішенні практичних завдань у галузі вищої освіти;
- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей викладача закладу вищої освіти (ОК01, ОК02, ОК03, ОК04, ОК07, ОК08, ОК15) через здатність впроваджувати сучасні методи і технології у викладання фахових дисциплін;
- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей логопеда (ОК09, ОК14, ВК01, ВК02, ВК14) через знання і розуміння предметної області та професійної діяльності;
- освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей дефектолога (ОК10, ОК13, ВК04, ВК07, ВК08, ВК13) через здатність організувати освітній процес у спеціальних закладах освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти РДГУ (включно із самостійною роботою) визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ» (розділ 7 «Навчальний час здобувача вищої освіти», п. 7.1.), згідно з яким:

– навчальний день – складник навчального часу здобувача вищої освіти тривалістю не більше 9 академічних годин;

– навчальний тиждень – складник навчального часу здобувача вищої освіти тривалістю, як правило, 45 академічних годин (1,5 кредити ЄКТС);

– кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується навчальним планом і повинен становити не менше 50 % та не більше 67 % загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

Графіком навчального процесу та навчальним планом передбачається рівномірне навчальне навантаження впродовж семестру, навчального року з урахуванням обсягу окремих освітніх компонентів ОП.

За результатами опитування здобувачів вищої освіти, графік навчального процесу за ОПП СОЛ задовольняє 82 % респондентів. 86 % здобувачів вищої освіти вважають обсяг годин, виділених на самостійну роботу, достатньою.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОПП СОЛ не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://www.rshu.edu.ua/pravy-la-pryiomu-do-rdhu>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Відповідно до правил прийому на навчання до РДГУ у 2019 р. (далі – Правила прийому) для здобуття освітнього ступеня магістра за ОПП СОЛ мали право вступати особи, які здобули ступінь бакалавра, магістра або ОКР «спеціаліст». Конкурсний відбір здійснювався за результатами вступних випробувань: фахового випробування та іспиту з іноземної мови. Для осіб, які вступали на навчання на основі іншої спеціальності, було передбачено додаткове випробування, яке оцінюється як “зараховано” та “не зараховано”.

Конкурсний бал розраховувався як сума балів, отриманих за результатами фахового випробування, вступного іспиту з іноземної мови і балів за інші показники конкурсного відбору (середній бал документа про здобутий освітній ступінь (ОКР).

Фахові вступні випробування проводяться в усній формі та згідно з графіком вступних іспитів у РДГУ. Програми вступних іспитів виставлено на сайті університету:

https://www.rshu.edu.ua/images/pk_rshu/prog_tvor_konk/2019/2019_mag_fah_vipr_016_spec_osvita_logo.pdf;

http://rshu.edu.ua/images/pk_rshu/prog_tvor_konk/2020/2020_mag_vstup_vipr_inoz_mova.pdf.

Питання на перевірку знань вступників добираються з фахових дисциплін першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідної спеціальності, щорічно оновлюються у відповідності із оновленням змісту компонент ОПП.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням РДГУ про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_por_vidr_per_navch.pdf). Для перезарахування результатів попереднього навчання (формального, неформального) особа, яка переводиться з іншого ЗВО, до заяви додає академічну довідку, сертифікати про проходження сертифікатних програм декану факультету.

При повній відповідності назви вивченої дисципліни, шкали оцінювання з обсягом, рівноцінним або більшим, ніж зазначений у навчальному плані освітньої програми, на яку переводиться чи поновлюється особа, дисципліна перезараховується автоматично. При розбіжностях між раніше використаною шкалою оцінювання результатів навчання з діючою, оцінка за 100-бальною шкалою перезараховується за схемою: А – 90, В – 82, С – 74, D – 64, E – 60.

При частковій невідповідності назви чи обсягів дисципліни в наданому особою документі та навчальному плані ОП СОБз, на яку поновлюється чи переводиться особа, проводиться співбесіда, під час якої діагностуються знання, уміння. Результати співбесіди викладач оцінює за національною шкалою, шкалою ЄКТС та 100-бальною шкалою. Усі документи РДГУ, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, розміщено на офіційному вебсайті РДГУ і знаходяться у відкритому доступі.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практики застосування вказаних правил щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, для зарахування на навчання за ОПП СОЛ не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Згідно із «Законом про освіту», неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за короткотривалими програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням РДГУ про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки».

З огляду на це в РДГУ розроблено «Положення про сертифікатні програми»

(http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_sert_prog_rshu.pdf). Сертифікатна програма (СП) – це спеціалізований навчальний курс встановленої тривалості, який передбачає цільову підготовку групи суб'єктів (слухачів) відповідно до визначеного положення.

Документом, що регламентує порядок перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти на території України чи за її межами, у тому числі з використанням систем дистанційної освіти, а також інформальної освіти, яка здійснювалася здобувачами в порядку самоосвіти в РДГУ, є «Положення про визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (https://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_for_inform.pdf).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті, за ОПП СОЛ не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОПП СОЛ здійснюється згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ» (https://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf).

Основні форми освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, курсові роботи, контрольні заходи.

Основні види навчальних занять: лекція, лабораторне, практичне заняття, консультація, на яких використовуються традиційні та інноваційні методи навчання.

Досягнення програмних результатів навчання на ОПП СОЛ забезпечується комплексним застосуванням словесних, наочних, практичних методів викладання. Формуванню компетентностей сприяє використання активних та інтерактивних методів навчання: проблемні лекції, дискусії, аналіз історій, рольові ігри, мозкові штурми, презентації, тренінги. Важливе місце в реалізації ОПП СОЛ має самостійна робота здобувачів, яка передбачає використання таких методів: створення портфоліо, метод проєктів, доповіді, статті.

Наприклад, для досягнення ПРН-13. Добирати методи логопедичної роботи з особами, які мають різні порушення психофізичного розвитку використовуються такі форми та методи навчання: лекція, практичне, лабораторне заняття, навчальні фільми, відео з фрагментами логопедичних занять, вправи, моделювання та аналіз професійних ситуацій, ділова гра.

Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання представлена в таблиці 3.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

РДГУ сприяє реалізації студентоцентрованого підходу у виборі форм і методів навчання і викладання. За кожною дисципліною визначаються форми і методи навчання, які наведено в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах, де здобувачі вищої освіти мають можливість із ними ознайомитись.

Вибір методів і форм навчання відповідає принципам академічної свободи для всіх учасників освітнього процесу. Викладачі вчасно надають консультації щодо організації освітнього процесу, роз'яснюють форми і методи навчання, що використовуються в реалізації ОПП СОЛ, допомагають у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти.

Реалізація студентоцентрованого підходу забезпечується шляхом урізноманітнення способів подачі навчального матеріалу з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб здобувачів.

Проведене анкетування студентів щодо стану якості освіти в РДГУ показало, що 90,5% вважають, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП СОЛ цілей та ПРН, а 83,3% – що вони відповідають вимогам студентоцентрованого підходу і принципам академічної свободи. Задоволеність методами викладання знаходиться на рівні 95,2 %, зокрема застосуванням на лекційних заняттях проблемних питань, дискусій, відповідей на запитання (95,2 %) тощо. Результати анкетування розміщені на сайті кафедри (<https://doshkildardgu.cms.webnode.com.ua/anketuvannya/>), обговорюються на засіданнях кафедри, що дозволяє вчасно реагувати на виявленні недоліки та враховувати думку студентів у подальшій роботі.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Освітній процес згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ» базується на принципах науковості, гуманізму, наступності, демократизму, безперервності, академічної мобільності, академічної свободи та незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій (https://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf).

Усім учасникам освітнього процесу забезпечується академічна свобода, що полягає в самостійності, незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності.

Реалізація принципу академічної свободи дозволяє викладачам творчо наповнювати зміст дисциплін, самостійно обирати методи навчання, викладання, форми вивчення окремих тем відповідно до потреб студентів.

Академічна свобода досягається шляхом надання здобувачам права вільного вибору дисциплін (https://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_pro_vib_disc.pdf), тематики курсової, кваліфікаційної роботи, права на академічну мобільність і навчання одночасно за декількома ОПП, можливості вільно висловлювати свою думку завдяки використанню групових дискусій, методу проєктів, презентацій, круглих столів. Це забезпечує формування як громадянської позиції, так і професійно-особистісного розвитку здобувачів вищої освіти.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих ОК визначена в ОПП СОЛ, на основі якої розробляються навчальний план і робочі програми навчальних дисциплін. Ознайомлення з ними здобувачів відбувається шляхом проведення організаційних зборів на початку навчального року, на яких їм надають загальну інформацію щодо ОПП СОЛ. Детальну інформацію про ОК здобувачі отримують на першому занятті з навчальної дисципліни чи настановній конференції з практики. Уся інформація є у вільному доступі в методичному кабінеті та на сайті кафедри (<https://doshkilnardgu.cms.webnode.com.ua/>).

Робочі програми навчальних дисциплін розробляють відповідно до «Положення про робочу програму навчальної дисципліни» та методичних рекомендацій до їх розробки (http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_rob_prog_navch_disc_2019.pdf).

У 2019 р. викладачами кафедр започатковані силабуси навчальних дисциплін, де подається чіткий, детальний опис змісту і вимог до вивчення навчальної дисципліни та критерії оцінювання («Положення про силабус навчальної дисципліни Рівненського державного гуманітарного університету» https://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_silabus_zmini.pdf).

Доступ до інформаційних ресурсів щодо освітньої діяльності в РДГУ вільний і безоплатний.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Реалізація ОПП СОЛ вимагає поєднання навчальної і дослідницької роботи.

Викладачі кафедри працюють над науковою темою «Гуманістичний підхід у вихованні дітей з особливими освітніми потребами» (0120U000251), до виконання якої залучаються студенти в таких напрямках:

- дослідницька робота здобувачів (написання курсової та кваліфікаційної роботи зі спеціальності), вимоги до якої вміщено в навчально-методичному посібнику «Дослідницька робота здобувачів вищої освіти» (<https://doshkilnardgu.cms.webnode.com.ua/studentu/metodichni-materiali/>).

Тематика робіт відповідає сучасним тенденціям розвитку спеціальної освіти, а сприятливі умови для її реалізації створює виробнича (педагогічна) практика, під час проходження якої завданням кожного здобувача є оволодіння навичками планування і проведення експериментального дослідження;

- індивідуальна наукова робота під керівництвом викладачів кафедри, результати якої оприлюднюються під час виступів на конференціях (щорічній звітній науковій конференції РДГУ, міжнародних педагогічних читаннях пам'яті професора Т. І. Поніманської «Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти» та ін.) та шляхом публікації тез і статей у збірниках студентських наукових праць (<https://doshkilnardgu.cms.webnode.com.ua/zbirniki-studentskikh-naukovikh-prats/>);

- участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (О.Данчук – 3 місце за напрямом «Актуальні проблеми інклюзивної освіти» (2020 р.));

- робота у студентських наукових гуртках: «Культура мовлення педагога-вихователя та корекційного педагога», «Психолого-педагогічний супровід пізнавального та особистісного розвитку дітей з порушеннями мовлення»;

- виконання ІНДЗ та завдань для самостійної роботи, що спрямовані на опанування здобувачами окремими дослідницькими вміннями та сприяють оволодінню сучасними методами діагностики та проведення психолого-педагогічного обстеження дітей з особливими освітніми потребами.

Якісному виконанню здобувачами науково-дослідної роботи сприяє вивчення ОК «Організація і методика педагогічних досліджень», одним із ПРН якого є ПРН-3. Знати сучасні методи проведення досліджень у галузі спеціальної освіти.

Викладачі, які забезпечують фахову підготовку здобувачів за ОПП СОЛ, досліджують проблеми спеціальної та інклюзивної освіти і готовність майбутніх фахівців до професійної діяльності, публікують монографії, навчально-методичні посібники, статті у фахових та інших виданнях, залучають до наукової діяльності студентів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У 2019 р. розроблені робочі програми та силабуси навчальних дисциплін, передбачених ОПП СОЛ (2019 р.) і навчальним планом з урахуванням сучасних наукових досягнень. Зважаючи на політику ЗВО, спрямовану на систематичне оновлення змісту ОПП і перший досвід у реалізації ОПП, випускова кафедра упродовж навчального року працювала над удосконаленням її змісту, шляхом проведення засідань кафедри із залученням стейхолдерів (протокол № 2 від 01.02.2019), проведення наукового (протокол № 4 від 23.04.2019, протокол № 5 від 18.06.2019, протокол № 7 від 29.10.2019) та методичного (протокол № 3 від 14.01.2019, протокол № 4 від 04.03.2020, протокол № 5 від 07.05.2020) семінарів, де обговорювались актуальні проблеми сучасної спеціальної освіти, знання здобуті викладачами кафедри під час стажувань, у ході неформальної та інформальної освіти.

Робочі програми навчальних дисциплін щорічно оновлюються, затверджуються на засіданні кафедри та навчально-методичної комісії факультету згідно з «Положенням про робочу програму навчальної дисципліни» (<https://cutt.ly/5gfDCe>) силабуси оновлюються згідно з «Положенням про силабус навчальної дисципліни» (http://rshu.edu.ua/images/nmr/pol_silabus_zmini.pdf).

Зокрема, після проходження тренінгу «Сенсорна інтеграція дітей з порушеннями мовлення» к.пед.н., ст.в. Федоровою Н.В. до змісту робочої програми ОК «Логопедична робота з дітьми з порушеннями аналізаторних систем» включено вивчення теоретичних засад сенсорної інтеграції, скринінгові методики вивчення процесів сенсорної інтеграції та праксису, основи сенсорної дієти. Доц. Н.М.Руденко після участі в міжнародному семінарі-практикумі «Основи АВА. Різні моделі терапії» до робочої програми ОК «Навчання і виховання дітей з розладами

аутичного спектру» включено тему практичного заняття «Основи прикладного аналізу поведінки (АВА) у роботі з дітьми з РАС».

Оновленню змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень та сучасних практик сприяє стажування в закладах вищої освіти України та за кордоном (наприклад, д.пед.н., проф. І.М. Дичківська, к.пед.н., ст.в. Н.В. Федорова пройшли стажування в Бердянському державному педагогічному університеті; доценти В. А. Гурський, О.І. Косарева, Г.М. Косарева, О.І. Степанова – стажування в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка; доц. О.І. Юрчук – стажування у Вищій школі Юні-Терра (Познань, Польща). Ст.в. Н.В.Федорова у 2019 р. захистила кандидатську дисертацію на тему: «Формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів» за спеціальністю 13.00.03 – корекційна педагогіка.

Позитивно впливає на оновлення змісту навчальних дисциплін участь викладачів в науково-практичних конференціях різних рівнів, на яких обговорюють сучасні проблеми науки та освіти; методичному семінарі кафедри «Удосконалення викладання навчальних дисциплін спеціальностей «Дошкільна освіта», «Спеціальна освіта», що передбачає обмін досвідом з підготовки фахівців та сприяє удосконаленню змісту ОК та методів викладання.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація діяльності РДГУ регулюється «Положенням про стратегію інтернаціоналізації РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_strategia_internacionalizacii_rshu.pdf) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_akadem_mob_2019.pdf).

Здійснюється стажування викладачів на базі закордонних ЗВО. Так, доц. Степанова О.І. пройшла стажування в Міжнародній академії наук і вищої освіти (International Academy of Science and Higher Education in on the topic of «Inclusive Education: realities and prospects» («Інклюзивна освіта: реалії та перспективи») (м. Лондон, Великобританія); доц. Руденко Н.М. – очно-заочне науково-дидактичне стажування у Вищій школі менеджменту (Варшава, Польща). Проф. І.М. Дичківська, доц. Г.М. Косарева, ст.викл. Н.В. Федорова брали участь у міжнародному науковому проєкті «Багатопротильна робота з аутистичними дітьми» – uczestniczyła w warsztatach organizowanych przez Przedszkole Integracyjne «Akademia Myszki Miki» w Pijnrkowie Trybunalskim (м. Пйотркув-Трибунальський; Польща), доц. О.І. Юрчук стажувався у Вищій школі Юні-Терра (м. Познань, Польща). Здобувачі вищої освіти РДГУ мають можливість проходити практику, брати участь у волонтерській діяльності за програмами академічної мобільності в закладах-партнерах (Fundacja Porta Vita, м. Пйотркув-Трибунальський Польща): <https://cutt.ly/TgfiYwm>. Зокрема, учасниками цієї програми були здобувачі Давидюк І., Гнатюк О. (2018 р.), Мирончук О., Гатауліна А. (2019 р.).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в РДГУ» (<https://cutt.ly/BgsFqCv>) і «Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету» (<https://cutt.ly/ngsD4XP>) контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час практичних, лабораторних та семінарських занять. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються кафедрою.

Виконання здобувачем вищої освіти усіх видів робіт, завдань, передбачених навчальним планом на семестр із відповідної навчальної дисципліни та наявність мінімального порогового рівня оцінки кожного програмного результату є обов'язковою умовою для допуску до підсумкового контролю з дисципліни. Результати модульного контролю фіксуються в журналах обліку роботи академічних груп.

Підсумковий контроль (семестровий контроль і атестація) здійснюється з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти на певному освітньому рівні або на окремих його етапах.

Форми підсумкового контролю з навчальних дисциплін відображено в освітній програмі та навчальному плані.

Семестровий контроль здійснюється у формах семестрового екзамену, заліку або курсової роботи з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом.

Курсові роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, та їх застосування до комплексного розв'язання конкретного фахового завдання. Курсова робота може бути з однієї дисципліни або мати міждисциплінарний характер і виділятися окремою позицією в навчальному плані. Тематика курсових робіт повинна відповідати завданням навчальної дисципліни, вимогам студентоцентрованого підходу і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху. Здобувачам вищої освіти надається право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку:

<https://doshkilnardgu.cms.webnode.com.ua/studentu/metodichni-materiali/>

Студенти складають екзамени в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше як за місяць до початку сесії.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання на певному освітньому рівні.

Атестація здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за ОПП СОЛ 2019 р. проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи і комплексного екзамену (Організація і методика педагогічних досліджень. Методика

викладання спеціальної педагогіки, психології та методик спеціальної освіти. Методика викладання логопедії. Логопедична корекція системних порушень мовлення). Атестація за ОПП СОЛ 2020 р. проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни та силабусі, оприлюднених на сайті кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І. РДГУ (<https://doshkilnardgu.webnode.com.ua/>).

У робочій програмі навчальної дисципліни та силабусі наведено розподіл балів за змістовими модулями, а також вказані бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості й трудомісткості.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових балів, одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); бали за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій.

Викладачі на заняттях інформують здобувачів про те, за якими критеріями оцінюється кожний вид діяльності.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf) та «Положення про оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_ocinuvana_znan_uminn_zvo_rshu_2018.pdf) прозорість контролю забезпечується ознайомленням студентів на початку вивчення дисципліни з формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання.

На першому занятті з навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти за ОПП СОЛ надають інформацію про форми контрольних заходів і критерії оцінювання, ознайомлюють із силабусом. Здобувач вищої освіти самостійно може отримати інформацію про форми контрольних заходів, які розміщені на сайті кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І. (<https://doshkilnardgu.webnode.com.ua/>).

На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, ознайомлює здобувачів вищої освіти із системою оцінювання: формою підсумкового контролю, формами поточного контролю, критеріями оцінювання, прикладами контрольних завдань тощо.

Графік проведення екзаменаційної сесії оприлюднюється на дошці оголошень та на сайті кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І. не пізніше ніж за місяць до початку сесії. У розкладі екзаменаційної сесії відображені дати складання іспитів.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта відсутній.

Атестація здобувача здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання на освітньому рівні з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вимогам освітньої програми. На атестацію студентів вноситься система програмних результатів навчання, що визначена в освітній програмі підготовки фахівця. Форма атестації: комплексний екзамен та захист кваліфікаційної роботи.

Комплексний екзамен з фаху включає питання з організації і методики педагогічних досліджень; методики викладання спеціальної педагогіки, психології та методик спеціальної освіти; методики викладання логопедії, логопедичної корекції системних порушень мовлення.

Кваліфікаційна робота передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у відповідній галузі знань.

Екзаменаційна комісія проводить атестацію здобувачів вищої освіти після завершення навчання на відповідному освітньому рівні. Персональний склад членів екзаменаційної комісії і екзаменаторів затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку її роботи. Графік роботи комісії також затверджується ректором ЗВО.

Атестація здобувачів вищої освіти за ОПП СОЛ 2019 р. проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи і комплексного екзамену, а за ОПП СОЛ 2020 р. – у формі захисту кваліфікаційної роботи.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів описана в «Положенні про організацію освітнього процесу в РДГУ», «Положенні про оцінювання знань та умінь студентів РДГУ», «Положенні про екзаменаційну комісію у РДГУ», «Положенні РДГУ про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки». Ці документи оприлюднені на сайті університету та знаходяться у вільному доступі (<http://www.rshu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho->

protsestu/polozhennia-ta-rekomendatsii). Вони визначають процедуру проведення контрольних заходів, а також процедури повторного складання й оскарження результатів.

За кожною ОПП розробляється навчальний план, який затверджується рішенням вченої ради університету та є основою для складання графіка навчального процесу, що затверджується наказом ректора РДГУ. Навчальний план регулює процедуру освітнього процесу (послідовність і тривалість окремих його елементів), зокрема контрольних заходів.

Екзаменати проводяться згідно з розкладом, із яким ознайомлюють викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше як за місяць до початку сесії.

Для проведення атестації здобувачів вищої освіти створюються екзаменаційні комісії, персональний склад яких затверджується наказом ректора РДГУ не пізніше ніж за місяць до початку їх роботи. Графік проведення кваліфікаційних екзаменів оприлюднюється на дошках оголошень випускової кафедри і деканату.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Прозорість і неупередженість оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти є одним із принципів забезпечення якості освітнього процесу.

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст і кількість завдань, механізм підрахунку результатів тощо) та відкритістю інформації про ці умови, єдиними критеріями оцінювання, оприлюдненням термінів складання контрольних заходів.

Також встановлюються єдині правила повторного складання контрольних заходів, оскарження результатів атестації. Крім того, для об'єктивності проведення захисту курсових робіт і звітів з усіх видів практик створюється комісія в складі трьох викладачів кафедри.

Формування складу екзаменаційних комісій здійснюється відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pologenja_pro_exam_komis_2019.pdf).

За результатами опитування здобувачів вищої освіти, оцінювання знань в університеті є об'єктивним (75 %).

Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів вищої освіти ОПП СОЛ, а також конфлікту інтересів не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в РДГУ»

(http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf) здобувачам вищої освіти, які одержали під час семестрових контрольних заходів незадовільну оцінку, надається можливість поліпшити результат оцінювання до початку наступного семестру. Повторне складання семестрового модульного контролю допускається не більше двох разів із кожної дисципліни у встановлений строк: (один раз – викладачу, другий – комісії) згідно з графіком, який укладається деканом факультету.

Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, одержують незадовільну оцінку.

Здобувачеві вищої освіти, який за результатами повторного оцінювання отримав незадовільні оцінки, дозволяється повторне вивчення залікового кредиту.

Не допускається перескладання екзаменів із метою підвищення оцінки. Але у виняткових випадках дозвіл може надати ректор.

Здобувач вищої освіти, який не склав атестаційний екзамен або не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторної атестації протягом трьох років після закінчення університету.

Для повторного складання атестаційних екзаменів чи захисту тієї ж роботи здобувач вищої освіти повинен поновитися за місяць до початку атестації на відповідній спеціальності. У разі опрацювання нової теми кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти поновлюється на навчання до початку передатестаційної практики згідно з графіком навчального процесу.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в РДГУ»

(http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf) здобувач вищої освіти має право на оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів.

Згідно з п. 6.12.3.6 у випадку незгоди з атестаційною (екзаменаційною) оцінкою здобувач подає апеляцію на ім'я ректора після оприлюднення оцінок в одинденний термін з обов'язковим повідомленням завідувача кафедри та декана факультету. Не розглядають апеляції, подані несвоєчасно або з порушенням процедури подання. У випадку надходження апеляційної заяви наказом ректора створюється комісія для її розгляду. Головою комісії призначається проректор з навчально-виховної роботи. До складу комісії входять: декан, завідувач кафедри, викладач відповідної кафедри, який не є екзаменатором.

Апеляція розглядається в триденний термін, як правило, у присутності здобувача вищої освіти на засіданні апеляційної комісії. Члени комісії проводять співбесіду зі здобувачем вищої освіти на підставі тесту, аркуша усної відповіді або письмової роботи. Рішення апеляційної комісії підтверджується підписами її членів та оголошується відразу після її засідання. Згідно з цим рішенням екзаменатор (семестровий екзамен) або секретар екзаменаційної комісії (атестація) вносить відповідні зміни до екзаменаційної відомості або протоколу засідання екзаменаційної комісії.

За ОПП СОЛ оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не відбувалось.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в РДГУ знайшли відображення в: «Положенні про організацію освітнього процесу в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf) (п. 6.12.3.3 Декан факультету перед початком атестації подає екзаменаційній комісії перелік документів, серед яких – висновок комісії з дотримання академічної доброчесності; «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv.pdf) (окремий розділ присвячено запобіганню та виявленню академічного плагіату в наукових працях учасників освітнього процесу); «Положенні про академічну доброчесність у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_acad_dobr_rshu.pdf) (опис форм академічної недоброчесності і визначення академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності); «Положенні про Інституційний репозитарій РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_repoz_rshu.pdf) (запроваджено правила і норми академічної доброчесності та дотримання стандартів чесної та високопрофесійної діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. З метою реалізації норм «Положення про академічну доброчесність у РДГУ» затверджено «Порядок застосування системи «StrikePlagiarism» для перевірки кваліфікаційних робіт на наявність плагіату в РДГУ» (https://www.rshu.edu.ua/images/rshu/poradok_perev_pl_2020.pdf).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

З березня 2020 р. в РДГУ діє рекомендована МОН система «StrikePlagiarism.com», яка використовується в ЗВО Європейського Союзу і має високі стандарти якості (наказ РДГУ від 02 березня 2020 р. № 45-01-01) (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/nak_45_01_01_02032020.pdf). До цього часу в РДГУ використовувалась програмно-технічна система «Anti-Plagiarism».

Адміністратор системи «StrikePlagiarism.com» Х. Туркова та експерт І. Андрощук пройшли навчання щодо її використання.

З метою протидії порушенням академічної доброчесності на ОПП СОЛ науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти інформують про неприпустимість плагіату.

В РДГУ функціонує Рада з питань академічної доброчесності, а на кожному факультеті діють комісії з дотримання академічної доброчесності.

Працює інституційний репозитарій академічних текстів, який формує Наукова бібліотека РДГУ з метою накопичення електронного архіву наукових і освітніх матеріалів для подальшого використання і перевірки на плагіат (<http://repository.rshu.edu.ua/>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Для популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти в РДГУ проводиться консультування щодо вимог до написання письмових робіт.

Сприяння дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу та формування культури академічної доброчесності позитивно впливає на престиж закладу освіти. 25.02.2020 р. проведено зустріч із представником компанії «Plagiat.pl» М. Маєвським, який презентував систему «StrikePlagiarism.com», яка запроваджена в РДГУ з 01.03.2020 р.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОПП СОЛ така інформація надається в межах навчальних дисциплін «Організація і методика педагогічних досліджень» та «Педагогіка вищої школи».

Академічна доброчесність як позитивна практика популяризується в ЗВО через постійну роз'яснювальну роботу комісій з академічної доброчесності. 03.03.2020 р. проведено семінар для здобувачів вищої освіти РДГУ з питань дотримання академічної доброчесності (<http://www.rshu.edu.ua/newhome/1527-v-rdhu-proishov-seminar-z-akademichnoi-dobrochesnosti>). Виконавчий директор Plagiat.pl Алі Тахмазов 12.05.2020 р. для працівників РДГУ провів вебінар «Методологія оцінки наукових і студентських робіт з використанням антиплагіатної системи» (<https://cutt.ly/Zgoxbot>).

На першому занятті з кожної навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти надають інформацію про академічну доброчесність. Наукові керівники курсових проєктів, кваліфікаційних робіт також ознайомлюють здобувачів із принципами академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf) визначено відповідальність за академічний плагіат учасників освітнього процесу.

У «Положенні про академічну доброчесність у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_acad_dobr_rshu.pdf) визначено, що за порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії або пільг з оплати навчання.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники РДГУ можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова в присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

Ситуацій порушення академічної доброчесності щодо здобувачів вищої освіти за ОПП СОЛ не зафіксовано. У процесі анкетування здобувачів вищої освіти, 75 % заперечило існування в РДГУ проблеми плагіату серед здобувачів

вищої освіти, вважають доречним перевірку студентських робіт на наявність академічного плагіату.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП регламентується «Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у РДГУ» (<http://www.rshu.edu.ua/files/univer/zamvakant2018.pdf>) та проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад.

Розгляд документів претендентів на вакантні посади здійснюється конкурсною комісією університету (склад затверджується наказом ректора РДГУ). Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні кафедри в їх присутності (заслуховується звіт про навчальну, науково-методичну та виховну роботу), розглядаються на вченій раді педагогічного факультету, а остаточне затвердження відбувається на засіданні конкурсної комісії університету.

Згідно з наказом РДГУ від 07.06.2019 р. №112-01-01 при конкурсному відборі на вакантні посади науково-педагогічних працівників враховуються: академічні якості претендентів (наявність відповідної освіти, наукового ступеня та вченого звання, кількість і якість наукових та навчально-методичних праць, відповідність Ліцензійним вимогам); професійні якості (здатність постійно підвищувати свій професійний рівень, викладання на високому науково-методичному рівні, дотримання засад академічної доброчесності). Вирішальним у конкурсному відборі є відповідність фаху, професіоналізм та здатність забезпечення цілей ОП.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Для залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу кафедрою укладено угоди про співпрацю з КУ «Рівненський інклюзивно-ресурсний центр» РМР, ЗДО (ясла-садок) компенсуючого типу «Центр Пагінець» РМР, ЗДО №40 «Червоні вітрила» м. Рівне, Рівненською ГО «Спілка інвалідів з дитинства «Передзвін», ЗДО (ясла-садок) комбінованого типу № 7 м. Вараш Рівненської області.

Керівники закладів залучаються до читання лекцій, проведення практичних занять, майстер-класів, участі в профорієнтаційних заходах, керівництві практиками, укладання програм практик, проведення настановних і підсумкових конференцій з виробничих практик. Викладачі кафедри є постійними учасниками методичних і практичних семінарів з актуальних проблем спеціальної й інклюзивної освіти.

Також роботодавці беруть участь в анкетуванні, рецензуванні ОПП СОЛ, їх думка враховується під час формулювання фахових компетентностей та ПРН.

Підписані угоди про проведення практики з низкою закладів (<https://doshkilnardgu.cms.webnode.com.ua/navchalno-metodichna-diyalnist/baza-prktik/>). Практика є необхідною складовою підготовки фахівців, у рамках якої набуваються важливі навички та вміння і яка реалізується у професійному середовищі. Керівники закладів освіти оцінюють діяльність практикантів ОПП СОЛ на достатньому та високому рівнях, у характеристиках зазначають наявність ґрунтовної теоретичної підготовки; вдале застосування знань на практиці; уміння встановлювати доброзичливі стосунки з дітьми, батьками, колегами; креативність; вміння працювати у команді.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На ОПП СОЛ є досвід залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, які мають власний передовий досвід у галузі спеціальної та інклюзивної освіти.

До прикладу, навчальна дисципліна «Актуальні проблеми інклюзивної освіти»

(<https://doshkilnardgu.cms.webnode.com.ua/obovyazkovi-kursi/>) викладається фахівцем з інклюзивної освіти – доктором педагогічних наук, професором З.М. Шевців.

Залучення професіоналів-практиків і роботодавців до аудиторних занять на ОПП СОЛ здійснюється на базі створеної при кафедрі лабораторії діагностики та корекції. Наприклад, директор ЗДО (ясла-садок) компенсуючого типу (спеціального) «Центр Пагінець» РМР Т.Л. Ковальчук, голова Рівненської ГО «Спілка інвалідів з дитинства «Передзвін» М.М. Косинська проводять лабораторні заняття з фізичної реабілітації дітей з порушеннями психофізичного розвитку, практикуму з логопедії, логопедичної корекції системних порушень мовлення тощо. Викладачі випускової кафедри доц. Косарева Г.М., викл. Борисова О.О. мають досвід роботи в закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

У РДГУ процедура підвищення кваліфікації та стажування викладачів регламентуються «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників у РДГУ» (https://www.rshu.edu.ua/images/nauka/pol_pidv_kval_stag_prac_rshu_2020.pdf).

У 2019 р. старшим викладачем кафедри Федоровою Н.В. захищено кандидатську дисертацію зі спеціальності 13.00.03 – корекційна педагогіка.

Викладачі РДГУ проходять підвищення кваліфікації в українських і закордонних ЗВО, з якими університет уклав

відповідні угоди. Дотримуючись принципів академічної свободи, кожен викладач має право вільно обирати місце, напрям, тематику, строки (не рідше одного разу на п'ять років) підвищення кваліфікації. Усі викладачі, які реалізують ОПП СОЛ, пройшли підвищення кваліфікації за кордоном (О. Степанова – Лондон, Велика Британія, І. Дичківська, Н. Руденко – Варшава, Польща, Г. Косарева, О. Косарева, Т. Павлюк, Н. Горобаха, О. Шадюк – Люблін, Польща, О. Юрчук – Торунь, Польща) та в Україні (І. Дичківська, Н. Федорова – Бердянський державний педагогічний університет, В. Гурський, О. Косарева, Г. Косарева, О. Степанова – Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті існує система матеріальної та нематеріальної мотивації науково-педагогічних працівників до активного розвитку викладацької майстерності, яка регламентується «Статутом», «Колективним договором між адміністрацією і колективом РДГУ на 2015–2020 рр.» (додаток № 7 «Положення про матеріальне заохочення та матеріальну допомогу працівникам РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_pro_mat_zaoh.pdf)), «Положенням про конкурс наукової та науково-технічної діяльності РДГУ «Науковець року»» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_nauk_roku_rshu.pdf) та ін.

Викладачі випускової кафедри мають низку грамот і подяк, державні відзнаки. Зокрема, у 2019 р. нагороджено дипломом за перемогу в номінації «До вершин науки» обласного рейтингу-конкурсу «Успішна жінка – 2019» професора І.М. Дичківську. У 2020 р. з нагоди відзначення Дня працівників освіти в Україні Почесними грамотами обласної і міської ради та виконавчого комітету відзначено доцентів кафедри Н.В. Маліновську і О.А. Козлюк. Нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти України» нагороджені І.М. Дичківська, Н.М. Горобаха, О.І. Степанова, Л.А. Янчур.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Документи про фінансову діяльність, організацію освітнього процесу та інші документи нормативно-правової бази розташовані на сайті РДГУ: <http://www.rshu.edu.ua/rsuh/publicna-informatsiia/finansovi-dokumenty>.

Освітня діяльність з підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП СОЛ забезпечується матеріально-технічною базою РДГУ, яка відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (наявні навчально-методичні кабінети: дошкільної та спеціальної педагогіки; методики ознайомлення з природою; керівництва образотворчою діяльністю; логопедії та методики розвитку мови; навчальна лабораторія діагностики і корекції). Навчальна лабораторія діагностики і корекції використовується для формування в здобувачів вищої освіти спеціальних компетентностей, передбачених ОПП СОЛ. Вона обладнана спеціальним логопедичним устаткуванням.

Функціонує навчально-науково-виробничий комплекс «Прогрес» у складі РДГУ, закладів дошкільної освіти №№ 12, 23, 41, 44, 56 та Центру ранньої реабілітації «Пагінець» м. Рівного з метою проведення досліджень, лабораторних занять та практик за ОПП СОЛ: <https://doshkildardgu.cms.webnode.com.ua/spivrobotnitstvo/>

Здобувачі вищої освіти за ОПП СОЛ мають вільний доступ до фондів та електронних каталогів наукової бібліотеки РДГУ, де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану (<http://library.rshu.edu.ua/>). Навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантує досягнення визначених цілей та програмних результатів.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

РДГУ забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, здійснення викладацької та наукової діяльності в межах ОПП СОЛ.

Для провадження освітнього процесу РДГУ використовує комп'ютерну техніку та мережеве обладнання, яке забезпечує функціонування локальної інформаційно-обчислювальної мережі та відповідне обладнання кафедр факультетів (інститутів). Лабораторії мають відкриту безпроводну зону Wi-Fi, що дозволяє використовувати портативні засоби для доступу до ресурсів Інтернет, локальних ресурсів файлового сервера.

Наукова бібліотека РДГУ володіє більш як півмільйонним книжковим фондом. Бібліотека отримує близько 200 назв періодичних видань. Наукова бібліотека РДГУ надає доступ до повнотекстової бази даних «Наукова періодика» (<http://library.rshu.edu.ua/index.php/naukometrichni-bazy>).

За результатами опитування, 88,1 % студентів задоволені навчально-методичним забезпеченням освітнього процесу, 73,8 % – матеріально-технічною базою.

Освітнє середовище в ЗВО загалом задовільняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти завдяки збалансованості матеріальних ресурсів і відповідності критеріям студентоцентрованого навчання.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

РДГУ має необхідні документи, які засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу

(наказ МОН України від 13.07.2018 р. № 768 «Про закріплення державного майна за Рівненським державним гуманітарним університетом»), висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи (від 27.06.2013 р. № 05.03.02-04/57842), документи щодо відповідності вимогам правил пожежної безпеки (довідка від 27.09.2019 р. № 04/2049, видана Головним управлінням ДНС України в Рівненській області) та нормам з охорони праці (Декларація відповідності матеріально-технічної бази роботодавця вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки, зареєстрована в журналі обліку суб'єктів господарювання в Управлінні Держпраці у Рівненській області від 13.01.2016 р. № 005).

Соціально-побутова інфраструктура РДГУ включає бібліотеки, медичний пункт, пункти харчування, актові зали, спортивні майданчики.

ЗВО розроблено план заходів щодо реалізації доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на 2018–2021 рр. (затверджений на вченій раді РДГУ 29.11.2018р.). Проведено експертизу доступності приміщень гуртожитку №1 (вул. Чорновола,76а)

(http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/zvit_to_g1_01112019.pdf)

Центральний вхід до корпусу № 1 (вул. С.Бандери, 12) відповідає п. 5.3 ДБН В 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд». Отже, забезпечено доступ до навчальних приміщень

(http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/eksp_visn_zab_dostup_inv.pdf).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В РДГУ забезпечується освітня, соціальна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів вищої освіти за ОПІ СОЛ.

Органом студентського самоврядування університету є ГО Студентська рада РДГУ, створена з метою вирішення здобувачами вищої освіти питань щодо навчання і побуту, захисту прав та інтересів, їх участі в громадському житті та в управлінні РДГУ. Цей дорадчий орган забезпечує інформаційну, соціальну та організаційну підтримку. Органи студентського самоврядування РДГУ гарантують захист прав та інтересів здобувачів вищої освіти.

В РДГУ існують механізми забезпечення соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, це насамперед діяльність центру «Студентська соціальна служба», який займається підтримкою соціально незахищених категорій здобувачів вищої освіти (сироти, позбавлені батьківського піклування, особи з інвалідністю, учасники АТО, та діти осіб, які брали участь в АТО).

Центр бере участь у розв'язанні соціальних проблем, надає комплекс соціальних послуг, соціально-психологічної адаптації студентів першого курсу, організовує та надає послуги в розробці та організації й реалізації соціально-профілактичних заходів, надає психологічну підтримку з питань підготовки здобувачів вищої освіти до формування та реалізації творчого потенціалу і самореалізації завдяки активній співпраці з деканатами університету, директором студмістечка, Рівненським міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, міською службою у справах дітей, інтернет-центром «Окуляр» для людей з порушенням зору, відокремленим підрозділом Всеукраїнської громадської організації людей з інвалідністю по зору «Генерація успішної дії» у Рівненській області, Рівненським регіональним центром фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт».

Також основними завданнями центру є здійснення соціальної роботи в студентському середовищі щодо збільшення ефективності процесу адаптації здобувачів вищої освіти першого курсу, організація роботи щодо підтримки й розвитку волонтерського руху та підвищення соціальної активності в студентському середовищі за умов співпраці з деканатами університету, а також проведення розробки, організації й реалізації соціально-профілактичних заходів, що спрямовані на формування здорового способу життя здобувачів вищої освіти та студентської молоді.

Діяльність Центру Європейської педагогічної освіти (керівник – к.пед.н., проф. Т.Є. Колупаєва) спрямована на підвищення рівня конкурентоспроможності випускників завдяки отриманню декількох спеціалізацій із використанням зарубіжного досвіду за програмою «Подвійний диплом». Відкрито сторінку у Facebook «Центр європейської педагогічної освіти», яка систематично оновлюється. Організовано роботу студентського наукового гуртка «ED-camp РДГУ» за такими напрямками: вивчення польської мови та культури, підготовка до стажування на основі ED-camp РДГУ; розширення знань про Європу і країни, що входять до складу ЄС, зокрема про Польщу, де стажуються студенти РДГУ; участь у заходах міжнародної співпраці.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

РДГУ створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. На сайті РДГУ розміщена детальна інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу.

(<http://www.rshu.edu.ua/spetsialni-umovy-pry-vstupi>).

Згідно з «Положенням про Центр «Студентська соціальна служба» РДГУ»

(http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_css_rshu.pdf) до його функцій належать: надання індивідуальних та групових консультацій здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами, здійснення соціально-психологічного супроводу осіб різних соціальних категорій. За підтримки Центру проводиться низка заходів, зокрема круглий стіл «Люди з інвалідністю у світовій та українській літературі та їх внесок в історію»

(<http://www.rshu.edu.ua/newhome/1310-liudy-z-invalidnistiu-u-svitovii-ta-ukrainskii-literaturi-ta-ikh-vnesok-v-istoriiu>).

В РДГУ розроблено план заходів щодо реалізації доступності до навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на 2018–2021 рр. (затверджений на вченій раді РДГУ 29.11. 2018 р.). Корпус № 1 обладнано пандусом, у гуртожитках № 5, № 6, № 7 є кімнати для здобувачів вищої освіти з особливими потребами та спеціально обладнані вбиральні.

На підтримку студентів з особливими потребами спрямована діяльність «Лабораторії інклюзивного та особистісно-орієнтованого розвитку засобами музичного мистецтва» в Інституті мистецтв РДГУ (протокол засідання Вченої ради

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В РДГУ наявні чіткі і зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОПП СОЛ.

Для запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій в РДГУ проводиться необхідна роз'яснювальна робота з учасниками освітнього процесу.

Зокрема, в РДГУ діє центр «Студентська соціальна служба», завданням якого є створення сприятливих умов для реалізації соціальних прав студентів; проведення профілактичних заходів щодо попередження негативних явищ у студентському середовищі; підтримка і розвиток волонтерського руху серед студентів; реалізація програм соціального становлення та соціальної підтримки студентів у межах національних, державних і місцевих цільових програм.

В РДГУ функціонує Ресурсний центр, до роботи в якому залучаються студенти-психологи старших курсів. Ресурсний центр охоплює: психологічну службу (кризове психологічне консультування, ресурсна підтримка та супровід); психотерапевтичний кіноклуб (створення психологічного простору для професійного спілкування і проєктної взаємодії викладачів та студентів); клуб «Свідоме батьківство» (робота з вагітними та сімейними парами, які очікують на дитину) та розроблено «Положення про проведення тренінгів для здобувачів вищої освіти РДГУ».

З метою запобігання дискримінації в межах діяльності Регіонального комплексного науково-методичного центру інноваційних технологій кафедри теорії і методики виховання в університеті проводять акції «16 днів проти гендерно обумовленого насилля» у межах Міжнародної акції з попередження і подолання насильства в сім'ї.

Процедуру врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домагання, дискримінація, корупція) регулює «Положення про політику попередження і боротьби з сексуальними домаганнями в РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_poper_dom.pdf).

В університеті відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», від 04.03.2020 р. наказом ректора № 49-01-01 затверджено «Антикорупційну програму РДГУ на 2017-2020 роки», де прописано процедуру розгляду скарг, пов'язаних з корупцією

(http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/antik_pr_rshu_1720.pdf

http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/nak_2330101_antik_pr_rshu_1720.pdf).

Цим же наказом затверджено «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків і моніторингу виконання антикорупційної програми Рівненського державного гуманітарного університету» та склад комісії з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання програми.

Анкетування здобувачів вищої освіти за ОПП СОЛ, проведене Центром якості освіти, дало підстави стверджувати, що 92,9% здобувачів не стикалися особисто із випадками хабарництва з боку викладачів (або співробітників університету).

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у РДГУ»

(http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf) та «Положенням про експертизу освітніх програм та навчальних планів у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/pol_ekspert_op_2019.pdf),

«Порядком розгляду та затвердження освітніх програм, навчальних планів та освітнього контенту навчальних дисциплін навчально-методичними комісіями, навчально-методичною радою та вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету»

(http://www.rshu.edu.ua/images/nmr/poryadok_rozglyadu_op_np_nmkd_pidruchniki_bop.pdf).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

У контексті реалізації заходів щодо внутрішнього забезпечення якості освіти запроваджено прозорий механізм формування, моніторингу та корекції освітніх програм, які розміщені на офіційному сайті університету (<http://rshu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy>). Координація функцій із розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП покладена на Центр якості освіти та спеціальну комісію, створену при Навчально-методичній раді для здійснення експертизи освітніх програм та навчальних планів.

Перегляд ОПП здійснюється щорічно з урахуванням пропозицій всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів. Так, у ОПП СОЛ за 2020 р. внесено зміни до змісту вибіркового компонентів навчального плану, які спрямовані на формування не лише професійних умінь (hard skills), а й soft skills. Зокрема, перелік вибіркового компонентів доповнено такими ОК: «Педагогіка толерантності», «Педагогічна конфліктологія», «Теорія і технологія М. Монтесорі», «Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату», «Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами»).

Обговорення ОПП СОЛ проводилось на засіданнях випускової кафедри: ОПП СОЛ 2019 р. (протокол № 3 від

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти РДГУ залучені до участі в діяльності вченої ради педагогічного факультету, вченої ради університету, засідань кафедри, органів студентського самоврядування й мають можливість безпосередньо висувати пропозиції з питань періодичного перегляду ОПП СОЛ та інших процедур забезпечення її якості.

Шляхом анкетування здобувачі вищої освіти висловлюють свою думку та пропозиції щодо змісту ОПП і процедур забезпечення її якості (<https://doshkilnardgu.cms.webnode.com.ua/anketuvannya/>). Так, за результатами опитування здобувачів вищої освіти, 85,7% вважають, що всі дисципліни, які вивчаються в межах ОПП, необхідні для подальшої професійної діяльності. Враховуючи дані анкетувань, випускова кафедра приймає рішення про перегляд ОПП СОЛ. Також проводяться індивідуальні та групові бесіди здобувачів освіти з викладачами кафедри, пропозиції здобувачів вищої освіти враховуються і при розробці силябусів навчальних дисциплін. Наприклад, Коханевич А. (заочна форма навчання) запропонувала з метою апробації різних технік роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами збільшити кількість практичних занять, зменшивши кількість семінарів (ВК10 «Психолого-педагогічний супровід родини, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами»).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з «Положенням про студентське самоврядування в Рівненському державному гуманітарному університеті» (http://www.rshu.edu.ua/images/student/pol_stud_sam_rshu_2018.pdf) органи студентського самоврядування:

- беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти;
- делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів;
- вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм.

Органи студентського самоврядування зобов'язані аналізувати та узагальнювати зауваження і пропозиції здобувачів вищої освіти щодо організації освітнього процесу і звертатися до адміністрації з пропозиціями щодо їх вирішення. Адміністрація та інші посадові особи РДГУ за поданням виконавчого органу студентського самоврядування зобов'язані вчасно та у повному обсязі інформувати самоврядування РДГУ про рішення, що стосуються безпосередньо здобувачів вищої освіти університету. Пропозиції студентського самоврядування беруться до уваги під час перегляду ОПП СОЛ, враховуються при виборі дисциплін, при розробці тем навчальних дисциплін, змістовому наповненні навчальних курсів, кількості годин відведених на вивчення окремих тем, оцінюванні окремих видів діяльності здобувачів вищої освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У рамках забезпечення якості ОПП СОЛ університетом було укладено угоди про співпрацю та проведення практики з ГО «Спілка інвалідів з дитинства «Передзвін», закладом дошкільної освіти «Центр Пагінець», Рівненським інклюзивно-ресурсним центром, закладом дошкільної освіти компенсуючого типу № 40.

Крім того, дієвою формою врахування інтересів роботодавців за ОПП СОЛ є комунікація під час проведення щорічного ярмарку професій, круглих столів, днів відкритих дверей в РДГУ.

Під час реалізації ОПП СОЛ з метою удосконалення її змісту на засідання кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т.І. Поніманської були запрошені стейкхолдери: директор «Спілки інвалідів з дитинства «Передзвін» Косинська М.М., директор ЗДО «Центр Пагінець» Ковальчук Т.Л., директор Рівненського інклюзивно-ресурсного центру Майструк Р.М. (протокол № 6 від 11.06.2020 р.).

Обговорення змісту ОПП відбувається також під час засідань навчальної лабораторії діагностики та корекції, присвячених питанням удосконалення підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта. Для збору пропозицій щодо перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості спеціально розроблена анкета для пропозицій роботодавців. Так 100,0% опитаних повністю погоджуються з актуальністю освітньої програми в контексті найновіших досліджень та сучасного ринку праці. Результати анкетування розглядаються й обговорюються на засіданні випускової кафедри, після чого приймається рішення про необхідність перегляду ОПП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОПП СОЛ здійснюється кафедрою педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т.І. Рівненського державного гуманітарного університету з 2019–2020 н.р. Перший випуск буде здійснено у 2020 р. Однак уже є здобувачі, які працюють за фахом. Випускова кафедра стежить за траєкторією їхнього працевлаштування. Зокрема, Гаврилюк С.В. працює на посаді логопеда у МЦ «Реавіта» м. Рівне, Давидюк І.А. – логопед у центрі розвитку дитини «Babyland» м. Рівне, Колошва А.В. – вчитель-логопед у НВК «ЗОШ І ст.- гімназія імені Т.Г. Шевченка» м. Костопіль Рівненської області. Збирання та врахування інформації про кар'єрний шлях і траєкторію працевлаштування випускників кафедри здійснюється через соціальні мережі, тісні контакти професорсько-викладацького складу з випускниками ЗВО, із спеціалізованими закладами для дітей із психофізичними порушеннями, спеціальних групах ЗДО, корекційно-

реабілітаційних центрах. За згодою випускників про них буде створено рубрику на сайті кафедри, у якій подано інформацію про працевлаштованість і кар'єрний ріст.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

В РДГУ регулярно здійснюються процедури з виявлення недоліків у освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації ОП. У ЗВО існує Центр якості освіти, який координує дії з підготовки, організації, супроводу і проведення освітньої діяльності у сфері вищої освіти відповідно до стандартів / нормативних документів освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти, забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти РДГУ.

Здійснюється контроль і моніторинг внутрішніх показників освітньої діяльності за ОПП СОЛ згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Рівненському державному гуманітарному університеті» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf).

У процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідно до рекомендацій НАЗЯВО з 2019–2020 н.р. було започатковане впровадження силабусів, розширення спектру вибіркових дисциплін (<http://www.rshu.edu.ua/navchannia/vybirkovy-dystsypliny>).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація ОПП СОЛ є первинною, то результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОПП, відсутні.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

В РДГУ учасники академічної спільноти університету мають можливість бути залученими до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП згідно з «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у РДГУ» (http://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_pro_sist_vnutr_zab_yak_osv_zvo.pdf):

- взяти участь в розробці та обговоренні проєкту ОП, подавши пропозиції (<https://drive.google.com/drive/folders/13YLyPixG5JzTukJ22uDAOVc8AXsDNSad>);
- проводити опитування, або брати в них участь (напр. http://www.rshu.edu.ua/images/cyao/ank_cyo_npp.pdf);
- пропагувати політику академічної доброчесності (http://rshu.edu.ua/images/rshu/pol_acad_dobr_rshu.pdf) на заняттях зі здобувачами вищої освіти та в самостійній науково-дослідній роботі;
- планувати свої підвищення кваліфікації чи стажування (як в межах України, так і за кордоном) (<http://www.rshu.edu.ua/contact/stazhuvannia>);
- брати участь в різноманітних науково-практичних конференціях Всеукраїнського та Міжнародного рівнів (напр. <http://www.rshu.edu.ua/contact/naukovi-zakhody/konferentsii>), програмах професійного розвитку (напр. <http://www.rshu.edu.ua/newhome/1606-prohramy-profesiinoho-rozvytku-dlia-vykladachiv-rdhu>), семінарах, займатися науково-методичною роботою, залучати до згаданих заходів здобувачів вищої освіти;
- долучатись до освітніх проєктів для викладачів (напр. «Teach Me Online» <http://www.rshu.edu.ua/newhome/1703-osvitnii-proiekt-dlia-vykladachiv-teach-me-online>), які орієнтовані на підвищення ефективності онлайн-викладання, що особливо актуально в карантинних умовах.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

У контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідальність між структурними підрозділами РДГУ розподілена таким чином:

- Центр якості освіти – забезпечення ефективного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету (<http://www.rshu.edu.ua/category-list/725-tsentri-ia-kosti-osvity>);
- навчально-методичний відділ (ліцензування та акредитації) – супровід започаткування провадження освітньої діяльності за новими спеціальностями (рівнями вищої освіти), надання консультативної та методичної допомоги при формуванні відомостей про самооцінювання під час акредитації освітніх програм (<http://www.rshu.edu.ua/rsuh/litsenzuvannia-ta-akredytatsiia>);
- навчальний відділ – організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; проведення систематичного контролю за діяльністю кафедр університету; аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу (<http://www.rshu.edu.ua/navchalnyi-viddil>);
- навчально-науковий відділ – участь в організації підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників; забезпечення ефективного використання інтелектуального потенціалу та сучасних методів управління й організації науково-дослідної роботи студентів в університеті; дотримання академічної доброчесності (<http://www.rshu.edu.ua/contact/naukovy-viddil>).

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

В РДГУ права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються такими документами: «Статут Рівненського державного гуманітарного університету» (затверджений наказом МОН України № 842 від 13.06.2017 р., (http://www.rshu.edu.ua/images/st_rshu_2017.pdf); «Правила внутрішнього розпорядку Рівненського державного гуманітарного університету», затверджені на конференції трудового колективу університету (протокол №1 від 13.06.2016 р.) (http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pravula_vn_rozp.pdf); «Положення про організацію освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті» (затверджено на засіданні вченої ради РДГУ, протокол № 9 від 25.10.2018 р.) (https://www.rshu.edu.ua/images/navch/pol_org_osv_proc_05032020.pdf).

У цих положеннях викладено основні аспекти організації освітнього процесу в РДГУ, де є чітке і зрозуміле роз'яснення щодо правил та обов'язків усіх його учасників.

Інформація знаходиться у відкритому доступі на офіційному сайті РДГУ у рубриках «Публічна інформація» (<http://www.rshu.edu.ua/rsuh/publiczna-informatsiia/statut#>), «Навчання»

(<http://www.rshu.edu.ua/navchannia/orhanizatsiia-osvitnoho-protsesu/polozhennia-ta-rekomendatsii>), «Локальні документи університету» (<http://www.rshu.edu.ua/rsuh/publiczna-informatsiia/lokalni-dokumenty-universytetu>), затверджені Навчально-методичною радою РДГУ документи щодо організації освітнього процесу в університеті (<http://www.rshu.edu.ua/navchannia/navchalno-metodychna-rada/zatverdzeni>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

https://drive.google.com/drive/folders/15t_GuQhKiNx748kopovlIbo-FVFB9n_K

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

ОПП СОЛ 2019 р.:

https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/osv_prog_mag_016_spec_osvita_logo_2019_2.pdf

ОПП СОЛ 2020 р.:

https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/osv_prog_mag_016_spec_osvita_logo_2020_2.pdf

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОПП СОЛ розвивається з огляду на сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти. Проведений самоаналіз дає підстави стверджувати про такі сильні сторони:

- відповідність Стратегії розвитку РДГУ й політиці забезпечення якості освіти;
- цілісність, багатогранність та спрямованість на підготовку конкурентноспроможних фахівців на ринку праці;
- усі викладачі пройшли стажування в Україні та за кордоном;
- дотримання кодексу безпечного середовища, політики академічної доброчесності та запобігання корупції в ЗВО дозволяють усім учасникам освітнього процесу уникати конфліктних ситуацій та дискримінації;
- в університеті функціонує підрозділ із забезпечення якості освіти; визначено принципи функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- залучення експертів галузі, професіоналів-практиків до реалізації ОПП;
- продуктивна практика профорієнтаційної діяльності завдяки злагодженій роботі ЗВО, приймальної комісії, факультету, кафедри, здобувачів вищої освіти (стовідсоткове заповнення місць ліцензованого обсягу);
- реалізація принципів академічної свободи серед здобувачів вищої освіти ОПП;
- співпраця із зарубіжними організаціями, де здобувачі вищої освіти мають можливість проходити педагогічну практику, зокрема учасниками програми академічної мобільності в закладах-партнерах (Fundacja Porta Vita, м. Пйотрков-Трибунальський Польща) були здобувачі Давидюк І., Гнатюк О. (2018 р.), Мирончук О., Гатауліна А. (2019 р.);
- прозорість, публічність, вільний доступ до інформації на офіційному сайті ЗВО, своєчасне розміщення актуальної інформації на сайті університету і кафедри.

Підготовка фахівців за ОПП СОЛ здійснюється вперше. За результатами атестації випускників буде визначено слабкі сторони і здійснено необхідні заходи щодо покращення її змісту.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективами розвитку ОПП є:

- систематичне залучення стейкхолдерів до модернізації ОП, що є запорукою визначення запитів ринку праці;
- розширення партнерських відносин із вітчизняними та міжнародними закладами вищої освіти та науково-дослідними установами в галузі освіти та науки;
- активізація участі здобувачів вищої освіти в науково-дослідницькій роботі, виконанні наукових проєктів, у т.ч.

міжнародних;

– активізація академічної мобільності учасників освітнього процесу;

– подальше оновлення навчальних лабораторій і кабінетів, забезпечення їх сучасними видами обладнання та устаткування.

Упродовж найближчих трьох років вбачаємо потребу в удосконаленні окремих складових освітніх компонентів, подальший розвиток системи підтримки академічної доброчесності, удосконалення механізмів забезпечення академічної свободи та формування індивідуальної освітньої траєкторії, залученні студентів до кращих надбань неформальної освіти, розвиток комфортного та безпечного освітнього середовища з елементами електронного дистанційного навчання, покращення умов для науково-дослідницької діяльності.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Немеш Олена Миколаївна

Дата: 16.10.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Передатестажна практика	практика	<i>48292_RP_OK16_Pe redatestacijna_prakt yka.pdf</i>	8rGGlPwNFCWjdoz MeEYJ31VPT5etSbo RrDyEO4yqsyk=	
Виробнича (асистентська) практика	практика	<i>48292_RP_OK15_Vy robnycha_asystentsk a_praktyka.pdf</i>	DX9P/h06U21ytYnF KPwMzBzqbDnKgXK V2MReqNNG/d4=	
Виробнича (педагогічна) практика	практика	<i>48292_RP_OK14_Vy robnycha_ped_prak tyka.pdf</i>	i/wKG6vSI5rTs/hus4 UFl+YKaaXrLaJHS RAlruPrwg=	
Актуальні проблеми інклюзивної освіти	навчальна дисципліна	<i>48292_RP_S_OK13_Aktualni_problemy_ IO.pdf</i>	fYy/ofHEZeuJvVnO XD2hxHoK6oVRSJa orNogAApiSv4=	Мультимедійний проектор EPSON EB-X 72 Відеомагнітофон «Samsung» Електрофон «Phanasonic» Фільмопроектор «Samsung» ПЕОМ у складі системного блоку на базі процесора Intel Celeron 2,46 ГГц Проекційний екран SRM-1103, 200×200 см. Багатофункційний пристрій Принтер-сканер HP LaserJet M1005 M Портативний DVD-плеєр DVP 256 SI Плазмовий телевізор LG 32
Інноваційні технології в спеціальній освіті	навчальна дисципліна	<i>48292_RP_S_OK12_ Innovacijni_tehnolo giu.pdf</i>	ruPDb7Y5fiSaXrnZqc pKNZj8iBSFPYYPgU h6lDHPg9E=	Мультимедійний проектор EPSON EB-X 72 Відеомагнітофон «Samsung» Електрофон «Phanasonic» Фільмопроектор «Samsung» ПЕОМ у складі системного блоку на базі процесора Intel Celeron 2,46 ГГц Проекційний екран SRM-1103, 200×200 см. Багатофункційний пристрій Принтер-сканер HP LaserJet M1005 M Портативний DVD-плеєр DVP 256 SI Плазмовий телевізор LG 32
Порівняльна спеціальна педагогіка	навчальна дисципліна	<i>48292_RP_S_OK11_Porivnyalna_spec_p edagogika.pdf</i>	+oyLJPYKoiYY6Ddg MCORiyh4vELtKOci p22DyuU8GwU=	Мультимедійний проектор EPSON EB-X 72 Відеомагнітофон «Samsung» Електрофон «Phanasonic» Фільмопроектор «Samsung» ПЕОМ у складі системного блоку на базі процесора Intel Celeron 2,46 ГГц Проекційний екран SRM-1103, 200×200 см. Багатофункційний пристрій Принтер-сканер HP LaserJet M1005 M Портативний DVD-плеєр DVP 256 SI Плазмовий телевізор LG 32
Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	навчальна дисципліна	<i>48292_RP_S_OK10_Diagnostika_ta_ko rekcijna_dopomoga. pdf</i>	jfWTP3PFYzSbEfXn MffS2Wy2biyOfAr/ju /XowO4AZA=	Логopedичне дзеркало – 1 шт. Настінне дзеркало зі шпорою розміром 70×100 см Тренажери для розвитку дрібної моторики – 20 шт.: спеціальні

				іграшки, бізборди Дидактичний та методичний матеріал – 120 шт.: набори предметних картинок, букв, цифр, арифметичних прикладів, геометричних фігур Спеціалізоване логопедичне обладнання для діагностики – 50 шт.: спеціальні логопедичні ложки та зонди, тренажери для язика та прикусу, логопедичні дзеркала, гумові насадки для жування
Курсова робота	курсдова робота (проект)	48292_OK017_Kursova_robota.pdf	lOZjd0e9qaMDiSzdnxOjs+gKufbjxCIVL64Wev+0e+4=	
Логопедична корекція системних порушень мовлення	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK09_Logopedychna_kor_ekciya.pdf	j/bVyfV50+ZoXv44xzl8fbGVscBVB2NhKtUa+wn1Af4=	Логопедичне дзеркало – 1 шт. Настінне дзеркало зі шторою розміром 70×100 см Тренажери для розв'язування дрібної моторики – 20 шт.: спеціальні іграшки, бізборди Дидактичний та методичний матеріал – 120 шт.: набори предметних картинок, букв, цифр, арифметичних прикладів, геометричних фігур Спеціалізоване логопедичне обладнання для діагностики – 50 шт.: спеціальні логопедичні ложки та зонди, тренажери для язика та прикусу, логопедичні дзеркала, гумові насадки для жування
Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK07_Metodyka_vykladannya_spec_pedagogiky.pdf	i+3kmST+MZFVFTZd3/1M+ojH8K1a+c9R9ST8QhAutQg=	Мультимедійний проектор EPSON EB-X 72 Відеомагнітофон «Samsung» Електрофон «Phanasonic» Фільмопроектор «Samsung» ПЕОМ у складі системного блоку на базі процесора Intel Celeron 2,46 ГГц Проекційний екран SRM-1103, 200×200 см. Багатофункційний пристрій Принтер-сканер HP LaserJet M1005 M Портативний DVD-плеєр DVP 256 SI Плазмовий телевізор LG 32
Філософія науки	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK06_Filosofia_nauky.pdf	soruOk0+5gM3vHHCaCcY18U/wRF6KD18137fZ1gq148=	
Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK05_KIT.pdf	conjMui2WBCSriMZr118wr5dxcAXNhAXgXze1pakheE=	ПЕОМ IQ P(DC) E5200, 13 штук ПЕОМ «Квазар-Мікро» Oscar, 11 штук Мультимедійне обладнання ПЕОМ «KTC Ent.», 10 штук ПЕОМ «KTC DeLUX E5300», 6 штук ПЕОМ «KTC DeLUX G430», 1 штука ПЕОМ «Everest Ent. 3030 Slim», 1 штука ПЕОМ «Квазар-Мікро» Premium DT M2500, 2 штуки ПЕОМ «Квазар-Мікро» Premium DT M2500, 11 штук ПЕОМ «RomaPC DeLUX», 13 штук ПЕОМ IQ P(DC) E5200, 1 штука ПЕОМ «VENTO A8», 1 штука
Іноземна мова у професійній діяльності	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK04_Inozemna_mova.pdf	ym1QWxTmqCyPeIHGSd/Lbw9c7yEb6PoAic5sHd4LDsY=	

Організація і методика педагогічних досліджень	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK03_Organizaciya_i_metodyka_ped_doslid_zhen.pdf	MdqOKwIcKn5Ws1Zqo/sjXq9IyQJX21J4p6QE8WeYqeI=	Книжковий фонд – 7080 шт., у тому числі 5381 книга, 839 брошур та 860 журналів ПЕОМ у складі системного блоку на базі процесора Intel Celeron 2,46 ГГц Мультимедійний проектор EPSON EB-X 72 Проекційний екран SRM-1103, 200×200 см. Багатофункційний пристрій Принтер-сканер HP LaserJet M1005 M Портативний DVD-плеєр DVP 256 SI Плазмовий телевізор LG 32
Психологія вищої школи	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK02_Psyhologia_VS.pdf	AAXSOzKNJfIo29afD8jfarT4CemfudtBu5KZXP2Ic7s=	
Педагогіка вищої школи	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK01_Pedagogica_VS.pdf	HMgTnWxttWvzekksFBooO9DNLtkXaosHYuAxDuUo6Vo=	
Методика викладання логопедії	навчальна дисципліна	48292_RP_S_OK08_Metodyka_vykladannya_logopedii.pdf	MhM8ut1+pYspZsX/IN7nI4nksOHCbfMm+brZk8xM+RA=	Мультимедійний проектор EPSON EB-X 72 Відеомагнітофон «Samsung» Електрофон «Phanasonic» Фільмопроектор «Samsung» ПЕОМ у складі системного блоку на базі процесора Intel Celeron 2,46 ГГц Проекційний екран SRM-1103, 200×200 см. Багатофункційний пристрій Принтер-сканер HP LaserJet M1005 M Портативний DVD-плеєр DVP 256 SI Плазмовий телевізор LG 32

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
65371	Павелків Катерина Миколаївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет філології	Диплом спеціаліста, Рівненський державний гуманітарний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська, німецька), Диплом кандидата наук ДК 001015, виданий 10.11.2011,	16	Іноземна мова у професійній діяльності	Статті: 1. Павелків К. М. Система професійної підготовки педагогів у Західній Європі: термінологічний аналіз. Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Рівне : РДГУ, 2017. Вип. 6. С. 124–134. 2. Павелків К. М. Філософія діалогу як методологічна основа іншомовної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах університету. Збірник наукових праць УДПУ. Педагогічні науки. 2018. Вип. 2. С. 185–196.

Атестат
доцента 12ДЦ
045347,
виданий
15.12.2015

3. Павелків К. М. Критерії та рівні іншомовної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах університету. Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини / [ред. кол. Безлюдний О.І. (гол. ред.) та ін.]. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. Вип. 18. С. 273–283.

4. Павелків К. М. Експериментальне дослідження рівня іншомовної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах університету. Нова педагогічна думка. 2018. № 4 (96). С. 91–95.

5. Павелків К. М. Факторний аналіз педагогічних умов іншомовної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери в умовах університету. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / за ред. Тетяни Степанової. Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського. 2018. № 4 (63). С. 82–87.

6. Павелків К.М. Іншомовна підготовка фахівців у Республіці Польща в контексті європейської мовної політики. Українська полоністика. 2018. № 15. С. 157–166.

7. Павелків К. М. Іншомовна підготовка фахівців соціальної сфери в світлі діяльнісного підходу. Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. 2018. № 4(95). С. 138–144.

8. Павелків К. М. Пілотажне дослідження ролі іншомовної компетентності у соціальній сфері. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки / ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. Вип. 178. С. 144–148.

9. Павелків К. М. Іншомовна

						комунікативна компетентність майбутніх фахівців соціальної сфери: структура та зміст. Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол.: О. Б. Петренко, Т. С. Ціпан, Н. М. Гринько та ін. Рівне : РДГУ, 2019. Вип. 9. С. 193–202. 10. Павелків К. М. Теоретичні засади іншомовної підготовки фахівців соціальної сфери в Європейському освітньому просторі. Педагогічний часопис Волині. 2019. № 2 (13). С. 137–144. 11. Павелків К. М. Іншомовна підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери як актуальна наукова проблема. International Journal of Innovative Technologies in Social Science. Warsaw : RS Global Sp. z O.O., 9 (13), DOI: 10.31435/rsglobal_ijitss.2018. № 9(13). P. 21–25. 12. Павелків К. М. Competence approach to foreign language training of future specialists of social sphere. Proceedings of the Third International Conference of European Academy of Science. Bonn, Germany. 2018. P. 121–122.	
13596	Созонюк Ольга Степанівна	Доцент, Основне місце роботи	Психолого-природничий факультет	Диплом магістра, Національний університет водного господарства та природокористування, рік закінчення: 2019, спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія, Диплом кандидата наук ДК 017879, виданий 12.03.2003, Аттестат доцента 12/ДЦ 017657, виданий 21.06.2007	21	Психологія вищої школи	Монографія: Созонюк О. Особистість у контексті морального та професійного зростання: монографія / за ред Р. В. Павелківа, Н. В. Корчакової. – Київ : «Центр учбової літератури», 2019. – С.105-123. Навчально-методичний посібник: 1. Психологія вищої школи: навч.-метод. посіб. / О.С. Созонюк, О.В. Джемдзера. Рівне : РДГУ, 2018. – 42 с. Статті: 1. Созонюк О.С. Розвиток професійного мислення майбутніх психологів у процесі фахової підготовки/ О.С.Созонюк//Психологія:реальність і

						перспективи: збірник наукових праць/Міністерство освіти і науки України, РДГУ. - Рівне:[Дока центр],2016.Вип.7.- С.138-141. 2. Созонюк О.С. Теоретичний аналіз проблеми особистісних деформацій молоді в умовах економічної кризи/ О.С.Созонюк//Психологія:реальність і перспективи: збірник наукових праць/Міністерство освіти і науки України, РДГУ.-Рівне:[Дока центр],2017.Вип.8.- С. 123-127. 3. Созонюк О.С. Методологічні основи структурно-функціональної моделі психологічної культури вчителя початкової школи/ О.С.Созонюк//Психологія:реальність і перспективи: збірник наукових праць/– Рівне : РДГУ, 2019. Вип.12.- С. 222-229. 4. Созонюк О.С. Психологічні особливості становлення професійної ідентичності майбутніх педагогів/ О.С.Созонюк//Психологія:реальність і перспективи: збірник наукових праць/– Рівне : РДГУ, 2019. Вип.13.- С.136-141.	
81270	Шевців Зоя Михайлівна	Професор, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом доктора наук ДД 007098, виданий 16.05.2018, Диплом кандидата наук КН 005903, виданий 09.09.1994, Атестат доцента ДЦАЕ 001425, виданий 22.04.1999	31	Актуальні проблеми інклюзивної освіти	Стажування (підвищення кваліфікації): Польща, м. Познань, університет Уні-Терра (з 25.04.2019 р. до 25.10.2019 р.), сертифікат № 35/19 від 25.10.2019. Підручники: 1. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки. Підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 248 с. 2. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки. Підручник. Львів: «Новий світ - 2000», 2019. 264 с. Монографія: Шевців З.М. Професійна підготовка майбутніх

учителів початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу. Монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 384 с 21.

Статті:

1. Шевців З.М. Модель соціально-педагогічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи. Нова педагогічна думка. Науково-методичний журнал Рівнен. обл. ін-ту післядип. пед. освіти. 2016. №3 (87). С.96-99.

2. Шевців З.М. Практичні заняття як умова формування соціально-педагогічної компетентності у майбутнього вчителя інклюзивної загальноосвітньої школи. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Науковий журнал Сумського державного педагогічного інституту Імені А. .С. Макаренка. 2016. №10 (64). С. 290-301

3. Шевців З.М. Методи діагностики рівня сформованості соціально-педагогічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи. Нова педагогічна думка. Науково-методичний журнал Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. 2016. №4 (88). С. 47-51

4. Шевців З.М. Концепція соціально-педагогічної компетентності у майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи. Педагогічні науки. Збірник наукових праць Херсонського держ. ун-ту. Випуск LXXIY. Том 3. 2016. С.117-122.

5. Шевців З.М. Сутність і структурні компоненти

соціально-педагогічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи. Теорія і методика професійної освіти. Електронне наукове фахове видання Інституту професійно-педагогічної освіти НАПН України. 2016. Випуск - №11 (3).

6. Шевців З.М. Теоретичні засади інклюзивної педагогіки. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: збірник наук. праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Вип.13 (56). Рівне: РДГУ, 2016. Частина 1. С.152-155.

7. Шевців З.М. Педагогічна система професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі. Нова педагогічна думка. Науково-методичний журнал. 2017. № 2(90). С.57-61.

8. Шевців З.М. Соціально-педагогічна компетентність майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи як умова ефективної професійної діяльності. Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Випуск 19. Серія «Педагогічні науки». 2017. С. 375-380.

9. Шевців З.М. Лабораторні заняття як умова професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу. Молодь і ринок Науково-методичний

журнал. Дрогобич. 2017. №3. - С.71-76.

10. Шевців З.М. Деякі аспекти підготовки майбутнього вчителя початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу. Людинознавчі студії. Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету. Випуск 5/37. Серія «Педагогіка», 2017. С.269-277.

11. Шевців З.М. Експериментальна перевірка концептуальної моделі професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Сум. Держ. пед. і-т ім. А. С. Макаренка. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка. 2017. №2 (66). С.171-181.

12. Шевців З.М. Проектування педагогічного процесу з формування соціально-педагогічної компетентності вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Наукове електронне видання Донбас. держ. пед. ін-ту. Слов'янськ, 2017. Вип.5. 4.1. С.181-192.

13. Шевців З.М. Критерії сформованості соціально-педагогічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів інклюзивного навчання в умовах загальноосвітньої школи. Наукові записки Терноп. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: педагогіка. 2017. №1. С.42-48.

14. Шевців З.М. Вплив законодавчої бази інклюзивної освіти на

підготовку майбутнього вчителя до роботи в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладах. Народна освіта. Електронне наукове фахове видання Академії неперервної освіти. Випуск №2(32). 2017. С. 10-16
15. Шевців З.М. Концепція формування соціально-педагогічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи. Теорія та методика управління освітою. Електронне наукове фахове видання. Ун-т менеджменту освіти НАН України. 2017. №1(19).
16. Шевців З.М. Формування інтегральної соціально-педагогічної компетентності майбутнього вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти до організації інклюзивного навчання. Освітній простір України. Науковий журнал ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2019. № 15. С. 160-170.
17. Shevtsiv Z.M. Development of Primarily School Sport Trainers' Inclusive Competences in Two Physical Education Programs: Comparative Analysis. International Journal of Applied Exercise Physiology. Vol.9 No1 (2020):January / social science С. 159-171 <http://ijaep.com/index.php/IJAE/issue/view/27>
7 співавтори Yuriy Pelekh, Miroslava Filonenko, Igor Grygus, та інші, всього 5 осіб.
18. Shevtsiv Z.M. Identification of positive individual qualities of an inclusive education future specialist during professional training. Journal of Physical Education and Sport (JPES), Vol 20

							(Supplement issue 2), April, 2020. P.966-974 http://efsupit.ro/index.php/archive?id=112 співавтори Mykola Yevtuch, Yuriy Pelekh, Miroslava Filonenko, та інші, всього 6 осіб 19. Shevtsiv Z.M. Peculiarities of training of future teachers of inclusive education in higher education institutions of Ukraine . Riga : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2020. 428 p. С.388-405 співавтор М. Filonenko. 20. Шевців З.М. Педагогічні умови формування соціально-педагогічної компетентності у майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної освіти. Освіта та розвиток обдарованої особистості Щомісячний науково-методичний журнал Інституту обдарованої дитини. Серія: «Педагогіка» та «Психологія». 2017. №1 (56), (січень). С.5-10. 21. Шевців З.М. Лекція як засіб формування когнітивної компетенції у майбутнього вчителя початкових класів інклюзивної загальноосвітньої школи. Освіта та розвиток обдарованої особистості. Щомісячний науково-методичний журнал Інституту обдарованої дитини. Серія: «Педагогіка» та «Психологія». 2017. №2(57) (лютий). С.28-33.
79924	Дичківська Глона Миколаївна	професор, завідувач кафедри, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом доктора наук ДД 008029, виданий 18.12.2018, Атестат доцента ДЦ 002583, виданий 10.10.2001	28	Інноваційні технології в спеціальній освіті	Стажування (підвищення кваліфікації): Кафедра прикладної психології та логопедії Бердянського державного педагогічного університету (з 18.02.2019 по 18.03.2019, наказ №23/06 к від 18 лютого 2019 р.). Тема стажування: «Професійна підготовка логопеда в сучасних умовах» (сертифікат №18/02-19). Участь у вебінарі

«Нейропедагогічні рухові практики для дітей з різними дисфункціями розвитку» (сертифікат учасника від 02.08.2020 р.).

Підручник:

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник, 3-е вид., доповн. Київ: Академвидав, 2015. 305 с. Має гриф МОН України (лист №1/11 – 493 від 16.01.2012 р.).

Стаття:

Дичківська І.М., Федорова Н.В., Борисова О.О. Гуманістична технологія М. Монтессорі у системі спеціальної освіти України. Нова педагогічна думка. 2020. №3. С. 12-15.

Тези доповідей:

1. Дичківська І.М. Особливості педагогічної інтеграції дітей з різними освітніми можливостями на основі ідей М. Монтессорі. Educația incluzivă: dimensiuni, provocări, soluții (Інклюзивна освіта: напрями, проблеми, розв'язки): Мат-ли Міжнародної н.-пр. конф-ції. 25 вересня, 2015. Бельци, 2015. С. 77-85.

2. Дичківська І.М. Соціально-педагогічні проблеми та перспективи інклюзії у дошкільній освіті. Мат-ли Міжнародного Конгресу зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітології: «Освіта дітей з особливими потребами: від інституалізації до інклюзії». Зб. тез доп. / Редкол.: В.В. Засенко, А.А. Колупасва, Н.І. Лазаренко, З.П. Ленів. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. С. 100–102.

3. Дичківська І.М. Кондуктивна педагогіка як ефективний метод абілітації дітей з особливими потребами. Мат-ли Других Міжнародних педагогічних читань

						пам'яті професора Т. І. Поніманської «Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти», Рівне, 15-16 жовтня 2019. С. 55-56. Науковий керівник держбюджетної теми «Розробка інноваційної моделі педагогічної інтеграції дітей з різними освітніми можливостями на основі ідей М. Монтессорі» (державний реєстраційний номер 0115U000267) 2014-2016 рр.). Голова Рівненського осередку ГО «Українська асоціація корекційних педагогів» з 2019 р.
79924	Дичківська Лона Миколаївна	професор, завідувач кафедри, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом доктора наук ДД 008029, виданий 18.12.2018, Атестат доцента ДЦ 002583, виданий 10.10.2001	28	Порівняльна спеціальна педагогіка Стажування (підвищення кваліфікації): Міжнародне науково-дидактичне стажування за програмою «Порівняльно-педагогічні студії: Польща та Україна» у Вищій школі менеджменту у Варшаві (Польща), 01.12.2018 – 31.05.2019 (сертифікат №257/2019 від 03.06.2019 р.). Участь у IV Міжнародному конгресі зі спеціальної педагогіки та психології «Педагог в інклюзивному просторі: траєкторія фахової самоактуалізації» (сертифікат учасника від 08.11.2018 р.). Участь у майстер-класах «Багатопрофільна робота з аутистичними дітьми» (П'юотркув-Трибунальський, Польща, 04.03.2019 – 29.03.2019, сертифікат учасника від 29.03.2019). Монографії: 1. Дичківська І.М. Педагогіка М. Монтессорі: виклики сучасності: монографія. Рівне: Волинські обереги, 2016. 384 с. 2. Дичківська І.М., Косарева Г.М. Формування

толерантного ставлення до дітей з особливими потребами в умовах інклюзії: монографія. Рівне: Видавець О. Зень, 2019. 252 с.

3. Дичківська І.М. Концептуальні засади інклюзивної освіти у вітчизняному та зарубіжному освітньому просторі: порівняльний аспект. Гуманізація освітнього простору спеціальної та інклюзивної освіти: теорія та практика: колект. монографія. За наук. ред. проф. І.М. Дичківської. Рівне: Видавець О. Зень, 2020. С. 5-17.

Стаття:
Дичківська І.М., Федорова Н.В., Борисова О.О. Гуманістична технологія М. Монтессорі у системі спеціальної освіти України. Нова педагогічна думка. 2020. №3. С. 12-15.

Тези доповідей:
1. Дичківська І.М. Особливості педагогічної інтеграції дітей з різними освітніми можливостями на основі ідей М. Монтессорі. Educația incluzivă: dimensiuni, provocări, soluții (Інклюзивна освіта: напрями, проблеми, розв'язки): Мат-ли Міжнародної н.-пр. конф-ції. 25 вересня, 2015. Бельци, 2015. С. 77-85.

2. Дичківська І.М. Соціально-педагогічні проблеми та перспективи інклюзії у дошкільній освіті. Мат-ли Міжнародного Конгресу зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітології: «Освіта дітей з особливими потребами: від інституалізації до інклюзії». Зб. тез доп. / Редкол.: В.В. Засенко, А.А. Колупаєва, Н.І. Лазаренко, З.П. Ленів. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. С. 100–102.

Науковий керівник держбюджетної теми «Розробка

							інноваційної моделі педагогічної інтеграції дітей з різними освітніми можливостями на основі ідей М. Монтессорі» (державний реєстраційний номер 0115U000267) 2014-2016 рр.). Голова Рівненського осередку ГО «Українська асоціація корекційних педагогів» з 2019 р.
169168	Пелех Юрій Володимирович	Професор, Суміщення	Психолого-природничий факультет	Диплом доктора наук ДД 009064, виданий 26.01.2011, Диплом кандидата наук ДК 000257, виданий 26.03.1998, Атестат доцента 02ДЦ 014664, виданий 16.06.2005, Атестат професора 12ПР 006842, виданий 14.04.2011	26	Педагогіка вищої школи	Стажування: Національна академія педагогічних наук України; ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»; Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти. Свідоцтво СП 35830447/1023-17. Тема «Розвиток управлінської компетентності керівних кадрів вищих навчальних закладів» від 18 березня 2017 р. Монографія: Пелех Ю. В. Система цінностей майбутнього фахівця і його місце на сучасному ринку праці : монографія / Ю. В. Пелех, Д. Кукла. – Рівне : Волинські береги, 2019. - 184 с. (Авторський внесок 80%). Статті: 1. Pelekh Y. V. The role of personality resources in cultivating self-efficacy in ukrainian students [Electronic resource] / Y. V. Pelekh, N. V. Oksentiuk // Novosibirsk State Pedagogical University Bulletin (Vestnik Novosibirskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta). - 2016. – Access mode: http://en.vestnik.nspu.ru/article/2033 (DOI: http://dx.doi.org/10.15293/2226-3365) (Database SCOPUS). 2. Пелех Ю. В. Глобалізаційний вимір сучасного вищого навчального закладу: інноваційний погляд / Ю. В. Пелех, М. С. Непеляк // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання

в закладах освіти. – 2017. – Вип.17(70). – С.22-25.

3. Петренко О. Б. Інноваційне управління вищими навчальними закладами: теоретичний аналіз проблеми / О. Б. Петренко, Ю. В. Пелех, Л. Р. Пелех // Інноватика у вихованні. – 2017. - №5. – С. 31-40.

4. Pelech Jurij. Cechy przygotowania zawodowego nauczycieli informatyki w Polsce / Jurij Pelech, Olha Juzuk // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського: 36. наук. пр. – 2018. - №1 (60). – С. 248 – 254.

5. The value orientations system of Generation Z : social, cultural and demographic determinants / Yanitskij M. S., Seryj A. V., Braun O. A., Pelekh Y. V. and others // Siberian Journal of Psychology. – 2019. - № 72. – P. 46 – 67. (Scopus, Web of Science). (DOI: 10.17223/17267080/72/3).

6. Informatization of technical vocational schools : Theoretical foundations and practical approaches / Andrii Lytvyn, Vitalii Lytvyn, Larysa Rudenko, Yuriy Pelekh and others // Education and Information Technologies. - First Online : 08 August 2019. (Scopus).

7. Development of Primary School Sports Trainers' Inclusive Competences in Two Physical Education Programs : Comparative Analysis / Z. Shevtsiv, Y. Pelekh, M. Filonenko, I. Grygus, & W. Zukow // International Journal of Applied Exercise Physiology. – 2020. - 9(1). – P. 166-178. (Web of Science) (Retrieved from <http://www.ijaep.com/index.php/IJAE/article/view/693>)

8. Bekh, I., Pelekh, Y. Genesis- modeling method in the educational process // Journal of History

						Culture and Art Research. - Vol. 20 Supplement Issue 2. - 2020 r. (Web of Science). 9. Mykhalchuk Nataliia, Pelekh Yurii. The empirical research of the professional reliability of 550 doctors during the COVID-19 pandemic in Ukraine / Nataliia Mykhalchuk, Yurii Pelekh Yevhen Kharchenko, Eduard Ivashkevych, Ernest Ivashkevych, Lyudmyla Prymachok, Nataliia Hupavtseva, Walery Zukow // Balneo Research Journal. – 2020. - 11(3). – P. 393-404. (Web of Science). 10.. Bekh, I., Pelekh, Y. Genesis- modeling method in the educational process // Journal of History Culture and Art Research. - Vol. 20 Supplement Issue 2. - 2020 r. Участь у міжнародному українсько-польському проєкті «Молоді та креативні – індустрії для взаємодії української та польської молоді» (з 2016р.). Участь у міжнародному освітньому проєкті «Erasmus+ з українськими університетами» (Проєкт № 2017-1-PL01-KA107-035904), де задіяні 16 університетів України та 26 університетів із зарубіжних країн. Прямий партнер – Жешувський університет (Республіка Польща) (2017–2021 рр.).	
19530	Федорова Наталія Володимирів на	Старший викладач, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом спеціаліста, Рівненський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1998, спеціальність: 030502 Російська мова та література, українська мова та література	0	Логопедична корекція системних порушень мовлення	Науково-педагогічний стаж - 18 років. Стажування (підвищення кваліфікації): Стажування в Бердянському державному педагогічному університеті з 18 лютого 2019 року по 18 березня 2019 року наказ № 23/06 від 18.02.19 (150 год.) (016 Спеціальна освіта). Тема стажування: «Професійна підготовка логопеда в

сучасних умовах».

Uczestniczyła w warsztatach organizowanych przez Przedszkole Integracyjne «Akademia Myszki Miki» w Pijnrkowie Trybunalskim (м. Пйотркув-Трибунальський, Польща) 04-29.03. 2019 р. (016 Спеціальна освіта)

Тренінг «Розвиток комунікативних навичок у дітей з тяжкими порушеннями мовлення» УАКП 16 листопада 2019 р. (8 год.) (016 Спеціальна освіта).

Навчальний тренінг «Сенсорна інтеграція дитини з мовленнєвими порушеннями» (тренер Мартиненко І. В.), м. Київ, вересень-листопад 2019 р., сертифікат ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів» № 1911/11/2019 від 24.11.2019 р. вересень-листопад 2019 р. (72 год.) (016 Спеціальна освіта).

Монографія:
1. Kosarieva G., Pavlyuk T., Fedorova N. Training of future speech therapists to work with children of preschool age with special needs on the basis of humanistic ideas of tolerance. Problem space of modern society: philosophical-communicative and pedagogical interpretations: Collective monograph. Part II. Warsaw: BMT Erida Sp. z o.o, 2019. P. 357 – 372.

Навчально-методичні посібники:
1. Федорова Н. Гуманістична педагогічна позиція майбутнього логопеда: практикум з елементами тренінгу. Навчально-методичний посібник. Рівне, 2019. 60 с.
2. Федорова Н.В. Дослідницька робота студентів: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої

освіти спеціальності 016 “Спеціальна освіта” (у співавторстві). Рівне : РДГУ, 2020, 80 с.

Статті:

1. Федорова Н. В. Характеристика чинників, що впливають на формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. 2019. Vol.VII (83), Issue 203. P. 14 – 20.
2. Fedorova N. Characteristic of factors that influence the formation of the humanistic pedagogical position of future speech therapists. EUREKA: Social and Humanities. 2019. Number 5. P. 45 – 52.
3. Федорова Н.В. Діагностика сформованості когнітивного компонента гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». 2018. Випуск LXXXI (№ 81), Том 2. С. 192 – 198.
3. Федорова Н.В. Сутність гуманістичної педагогічної позиції майбутнього логопеда. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні». 2018. Вип. 7, Том 1. С. 285 – 294.
4. Федорова Н.В. Діагностика сформованості гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів у процесі професійної підготовки. Нова педагогічна думка. 2017. Випуск 4 (92). С. 50 – 54.
5. Федорова Н.В. Характеристика рівнів сформованості гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (педагогічні науки). 2018. Випуск 2 (375).

- С. 190 – 199.
6. Федорова Н.В.
Теоретичні аспекти фахової підготовки логопеда в умовах університетської освіти. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. 2018. Вип. 10. С. 104–114.
7. Руденко Н.М., Федорова Н.В.
Готовність майбутніх вихователів спеціальних ДНЗ до формування особистісних властивостей у дітей із затримкою психічного розвитку. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2017. Вип.21. С.227 – 236.
8. Дичківська І.М., Федорова Н.В., Борисова О.О.
Гуманістична технологія М. Монтесорі у системі спеціальної освіти України. Нова педагогічна думка. 2020. №3. С. 12-15.

Тези доповідей:

1. Федорова Н.В.
Гуманістична педагогічна позиція майбутніх логопедів як ціннісно-смілова основа професійної діяльності. Освіта осіб з особливими потребами: виклики сьогодення: Збірник тез учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 21 червня 2018). Київ: Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. С.160 – 165.

2. Федорова Н.В.
Гуманістична педагогічна позиція майбутнього логопеда як ціннісно-смісловий феномен. Розвиток професійної майстерності педагога. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 26-27 квітня 2018). Тернопіль: Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2018. С.333 – 335.

3. Федорова Н.В. Теоретико-методологічні засади дослідження формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір. Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Луцьк, 31 травня – 1 червня, 2018). Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Л.Українки, 2018. С. 186 – 189.

4. Федорова Н.В. Сутність гуманістичної педагогічної позиції майбутнього логопеда. Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти». Збірник матеріалів I Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І. Поніманської (Рівне, 15-16 травня 2018). Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, С.155 – 158.

5. Федорова Н.В. Формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів у процесі професійної підготовки. Гуманітарна парадигма як стратегія інноваційного розвитку освіти. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Рівне, 16-17 червня 2017). Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2017. С.211 – 215.

6. Федорова Н.В. «Діалогічне співробітництво як основа організації ефективної педагогічної взаємодії в системі «педагог-студент». Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів для дошкільної освіти. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Рівне – Кременець, 22-24 жовтня 2016). Рівне:

Рівненський державний гуманітарний університет, Кременець: Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, 2016. С. 25 – 28.

7. Федорова Н.В. Модифікації взаємодії в системі «викладач – студент» та їх вплив на рівень готовності до професії. Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір. Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 3 – 5 червня 2016). Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Л.Українки, 2016. С. 183 – 186.

8. Федорова Н.В. Особливості формування гуманістичної педагогічної позиції студентів у процесі професійної підготовки. Реалії та перспективи євроінтеграційного розвитку післядипломної педагогічної освіти України. Збірник тез XII Всеукраїнської науково-методичної конференції (Ужгород, 10-11 листопада 2016). Ужгород: Закарпатський інститут післядипломної освіти, 2016. С. 187 – 190.

9. Федорова Н.В. Умови ефективності становлення гуманістичної педагогічної позиції студента-бакалавра. Проблеми фахової підготовки вчителя початкової школи в контексті становлення нової української школи. Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 2 грудня 2016). Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2016. С.374 – 380.

10. Федорова Н.В. Проблема підготовки педагогічних кадрів в контексті ідей

						сучасної філософії освіти. Актуальні проблеми науки про дитинство. Збірник тез учасників Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих учених, присвячена 75-річчю Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, 20 – 21 жовтня 2015). Рівне: РДГУ, 2015. С.154 – 157. 11. Федорова Н.В. Становлення майбутнього вихователя в процесі гуманістичної взаємодії з викладачами. Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Вінниця, 10-11 листопада 2015). Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, інститут педагогіки, психології і мистецтв, 2015. С.414 – 418. Член ГО «Українська асоціація корекційних педагогів» з 2018 р.
1849	Косарева Галина Миколаївна	Доцент, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом кандидата наук ДК 041426, виданий 28.02.2017	37	Методика викладання логопедії Стажування (підвищення кваліфікації): Uczestniczyła w warsztatach organizowanych przez Przedszkole Integracyjne «Akademia Myszkі Miki» w Pijnrkowie Trybunalskim (м. Пйотркув-Трибунальський, Польща) 04-29.03.2019 р. (016 Спеціальна освіта). Вища школа економіки та інновацій у Любліні (Польща), «Освіта і наука без меж», 18.01.2018 – 18.04.2018, сертифікат від 18.04.2018 р. (180 год.) (016 Спеціальна освіта). Член ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів» (посв. № 471 від 01.11.2018

року)

Керівник Лабораторії діагностики і корекції при кафедрі педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) Рівненського державного гуманітарного університету (затверджено Вченою радою РДГУ, протокол №5 від 30.05.2019 р.).

Монографії:

1. Kosarieva G., Pavlyuk T., Fedorova N. Training of future speech therapists to work with children of preschoolage with special needs mon the basis of humanistic ideas of tolerance. Problem space of modern society: philosophical-communicative and pedagogical interpretations: collective monograph. Part II. Warsaw: VMTeridaSp. z o.o, 2019. P. 357–371.
2. Дичківська І.М., Косарева Г.М. Формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами в умовах інклюзії. Монографія. Рівне: Видавець О. Зень, 2019. 252 с.

Статті:

1. Косарева Г. Н. Формирование толерантного отношения к детям с ограниченными возможностями здоровья в условиях инклюзивного образования. Международный двуязычный журнал Путь науки. Выпуск №2 (2), апрель. Волгоград, 2015. С. 105–107. (Scientific Indexing Services International Scientific Journal числовий код 77–53970).
2. Косарева Г. М. Структура толерантного ставлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до дітей з особливими потребами. Науковий часопис : збірник наукових праць національного педагогічного університету імені М.

П. Драгоманова. Вип. 27. Київ : НПУ, 2015. С. 78–84.

3. Косарева Г. М. Проблема виховання толерантності у майбутніх логопедів. Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 7. Том 1 / упоряд. О. Б. Петренко; ред. кол. О. Б. Петренко, Т. С. Ціпан, Н. та ін. Рівне : РДГУ, 2018. 315 с.

4. Косарева Г. М., Руденко Н. В. Аналіз сформованості поведінкового компонента толерантного ставлення до дітей з особливими потребами у майбутніх вихователів. Педагогічна освіта: теорія і практика. Інноватика у вихованні : Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України / гол. ред. В.М. Лабунець В.М.. Випуск 24 (1-2018). Ч.1. Кам'янець-Подільський, 2018. 360 с.

5. Косарева Г.М. Формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами у майбутніх логопедів. Інноватика у вихованні : зб.наук. пр. Вип.10. / упоряд. О.Б. Петренко; ред..кол.: О.Б. Петренко, Л.Р.Сойчук, Т.С.Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2019. С. 176–183.

Тези доповіді:
Косарева Г. М.
Диференційна діагностика дітей з аутистичним спектром розладів. Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти: Матеріали П Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І. Поніманської. Рівне : Видавець О. Зень, 2019. С. 99–101.

Відповідальний виконавець держбюджетної теми: «Розробка інноваційної моделі

						педагогічної інтеграції дітей з різними освітніми можливостями на основі ідей М. Монтесорі» ((державний реєстраційний номер 0115U000267) 2014-2016 рр.).	
19530	Федорова Наталія Володимирів на	Старший викладач, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом спеціаліста, Рівненський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1998, спеціальність: 030502 Російська мова та література, українська мова та література	0	Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	Науково-педагогічний стаж - 18 років. Стажування (підвищення кваліфікації): Стажування в Бердянському державному педагогічному університеті з 18 лютого 2019 року по 18 березня 2019 року наказ № 23/06 від 18.02.19 (150 год.) (016 Спеціальна освіта). Тема стажування: «Професійна підготовка логопеда в сучасних умовах». Uczestniczyła w warsztatach organizowanych przez Przedszkole Integracyjne «Akademia Myszki Miki» w Pijnrkowie Trybunalskim (м. Пйотркув-Трибунальський, Польща) 04-29.03. 2019 р. (016 Спеціальна освіта) Тренінг «Розвиток комунікативних навичок у дітей з тяжкими порушеннями мовлення» УАКП 16 листопада 2019 р. (8 год.) (016 Спеціальна освіта). Навчальний тренінг «Сенсорна інтеграція дитини з мовленнєвими порушеннями» (тренер Мартиненко І. В.), м. Київ, вересень-листопад 2019 р., Сертифікат ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів» № 1911/11/2019 від 24.11.2019 р. вересень-листопад 2019 р. (72 год.) (016 Спеціальна освіта). Монографія: 1. Kosarieva G., Pavlyuk T., Fedorova N. Training of future speech therapists to work with children of

preschool age with special needs on the basis of humanistic ideas of tolerance. Problem space of modern society: philosophical-communicative and pedagogical interpretations: Collective monograph. Part II. Warsaw: BMT Erida Sp. z o.o, 2019. P. 357 – 372.

Навчально-методичні посібники:

1. Федорова Н. Гуманістична педагогічна позиція майбутнього логопеда: практикум з елементами тренінгу. Навчально-методичний посібник. Рівне, 2019. 60 с.
2. Федорова Н.В. Дослідницька робота студентів: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 016 “Спеціальна освіта” (у співавторстві). Рівне : РДГУ, 2020, 80 с.

Статті:

1. Федорова Н. В. Характеристика чинників, що впливають на формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. 2019. Vol.VII (83), Issue 203. P. 14 – 20.
2. Fedorova N. Characteristic of factors that influence the formation of the humanistic pedagogical position of future speech therapists. EUREKA: Social and Humanities. 2019. Number 5. P. 45 – 52.
3. Федорова Н.В. Діагностика сформованості когнітивного компонента гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». 2018. Випуск LXXXI (№ 81), Том 2. С. 192 – 198.
3. Федорова Н.В. Сутність гуманістичної педагогічної позиції майбутнього логопеда. Збірник наукових

праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні». 2018. Вип. 7, Том 1. С. 285 – 294.

4. Федорова Н.В. Діагностика сформованості гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів у процесі професійної підготовки. Нова педагогічна думка. 2017. Випуск 4 (92). С. 50 – 54.

5. Федорова Н.В. Характеристика рівнів сформованості гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (педагогічні науки). 2018. Випуск 2 (375). С. 190 – 199.

6. Федорова Н.В. Теоретичні аспекти фахової підготовки логопеда в умовах університетської освіти. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка. 2018. Вип. 10. С. 104–114.

7. Руденко Н.М., Федорова Н.В. Готовність майбутніх вихователів спеціальних ДНЗ до формування особистісних властивостей у дітей із затримкою психічного розвитку. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2017. Вип.21. С.227 – 236.

8. Дичківська І.М., Федорова Н.В., Борисова О.О. Гуманістична технологія М. Монтесорі у системі спеціальної освіти України. Нова педагогічна думка. 2020. №3. С. 12-15.

Тези доповідей:
1. Федорова Н.В. Гуманістична педагогічна позиція майбутніх логопедів як ціннісно-смілова основа професійної діяльності. Освіта осіб з особливими потребами: виклики

сьогодення: Збірник тез учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 21 червня 2018). Київ: Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. С.160 – 165.

2. Федорова Н.В. Гуманістична педагогічна позиція майбутнього логопеда як ціннісно-смысловий феномен. Розвиток професійної майстерності педагога. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 26-27 квітня 2018). Тернопіль: Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2018. С.333 – 335.

3. Федорова Н.В. Теоретико-методологічні засади дослідження формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів. Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір. Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Луцьк, 31 травня – 1 червня, 2018). Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Л.Українки, 2018. С. 186 – 189.

4. Федорова Н.В. Сутність гуманістичної педагогічної позиції майбутнього логопеда. Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти». Збірник матеріалів I Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І. Поніманської (Рівне, 15-16 травня 2018). Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, С.155 – 158.

5. Федорова Н.В. Формування гуманістичної педагогічної позиції майбутніх логопедів у процесі професійної підготовки.

Гуманітарна парадигма як стратегія інноваційного розвитку освіти. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Рівне, 16-17 червня 2017). Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2017. С.211 – 215.

6. Федорова Н.В. «Диалогічне співробітництво як основа організації ефективної педагогічної взаємодії в системі «педагог-студент». Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів для дошкільної освіти. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Рівне – Кременець, 22-24 жовтня 2016). Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, Кременець: Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, 2016. С. 25 – 28.

7. Федорова Н.В. Модифікації взаємодії в системі «викладач – студент» та їх вплив на рівень готовності до професії. Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір. Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 3 – 5 червня 2016). Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Л.Українки, 2016. С. 183 – 186.

8. Федорова Н.В. Особливості формування гуманістичної педагогічної позиції студентів у процесі професійної підготовки. Реалії та перспективи євроінтеграційного розвитку післядипломної педагогічної освіти України. Збірник тез XII Всеукраїнської науково-методичної конференції (Ужгород, 10-11 листопада 2016).

						Ужгород: Закарпатський інститут післядипломної освіти, 2016. С. 187 – 190. 9. Федорова Н.В. Умови ефективності становлення гуманістичної педагогічної позиції студента-бакалавра. Проблеми фахової підготовки вчителя початкової школи в контексті становлення нової української школи. Збірник тез Міжнародної науково- практичної конференції (Київ, 2 грудня 2016). Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2016. С.374 – 380. 10. Федорова Н.В. Проблема підготовки педагогічних кадрів в контексті ідей сучасної філософії освіти. Актуальні проблеми науки про дитинство. Збірник тез учасників Міжнародної науково- практичної конференції студентів та молодих учених, присвячена 75-річчю Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, 20 – 21 жовтня 2015). Рівне: РДГУ, 2015. С.154 – 157. 11. Федорова Н.В. Становлення майбутнього вихователя в процесі гуманістичної взаємодії з викладачами. Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Збірник матеріалів Міжнародної науково- практичної інтернет- конференції (Вінниця, 10-11 листопада 2015). Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, інститут педагогіки, психології і мистецтв, 2015. С.414 – 418. Член ГО «Українська асоціація корекційних педагогів» з 2018 р.	
284540	Войтович	Професор,	Факультет	Диплом	19	Комп'ютерно-	Підручники,

Ігор Станіславов ич	Основне місце роботи	математики та інформатики	доктора наук ДД 003040, виданий 14.02.2014, Диплом кандидата наук ДК 040529, виданий 12.04.2007, Атестат доцента 12ДЦ 022237, виданий 19.02.2009, Атестат професора 12ПР 010302, виданий 26.02.2015	інформаційні технології в освіті і науці	монографії: 1. Хмарні технології в навчальних закладах: монографія / Сергієнко В.П., Войтович І.С., Гнедко Н.М., Музичук К.П. та ін. Київ: РВВ НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 286 с. 2. Комп'ютерні технології в освіті і науці: навчальний посібник / Войтович І.С., Сергієнко В.П., Чичкан Ю.С. - К.: РВВ НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018 – 124 с. Статті: 1. Малєжик П.М., Войтович І.С. Аналіз змістових підходів до підготовки фахівців з комп'ютерних наук. Наукові записки / Ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н.С. Савченко та ін. Випуск 168. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2018. С. 142–146. 2. Войтович І.С., Трофименко Ю.С. Особливості використання Google Classroom для організації дистанційного навчання студентів. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № Комп'ютерно орієнтовані системи навчання: 36. наук. праць / Редрада. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2018. №20 (27). С. 39– 43. Відповідальний виконавець наукової теми, що виконується на замовлення МОН України у 2017–2018 рр. «Хмаро орієнтоване середовище навчання майбутніх учителів» (код державної реєстрації 0117U004902). Стажування: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, «Оцінювання ІКТ- компетентності педагогів». Свідоцтво 12СС02125295/043554- 17 від 14.04.2017 р.

184426	Гур`янова Ірина Едуардівна	Старший викладач, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин		35	Філософія науки	Конспект лекцій: Гур'янова І. Е. Конспект лекцій з курсу «Філософія науки» / І. Е. Гур'янова. - Рівне: РДГУ, 2015. - 84 с. Участь у круглому столі: Всеукраїнський круглий стіл на тему: «Духовність і мораль у сучасній Україні і світі: проблеми і перспективи». Доповідь: «Дегуманістичні тенденції в сучасному соціумі», 13 листопада 2018 р., м. Рівне. Стажування: Рівненський Інститут слов'янознавства КСУ. Довідка №108 від 02.03.2015 р.
1849	Косарева Галина Миколаївна	Доцент, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом кандидата наук ДК 041426, виданий 28.02.2017	37	Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	Стажування (підвищення кваліфікації): Uczestniczyła w warsztatach organizowanych przez Przedszkole Integracyjne «Akademia Myszki Miki» w Pijnrkowie Trybunalskim (м. Пйотркув-Трибунальський, Польща) 04-29.03.2019 р. (016 Спеціальна освіта). Вища школа економіки та інновацій у Любліні (Польща), «Освіта і наука без меж», 18.01.2018 – 18.04.2018, сертифікат від 18.04.2018 р. (180 год.) (016 Спеціальна освіта). Член ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів» (посв. № 471 від 01.11.2018 року) Керівник Лабораторії діагностики і корекції при кафедрі педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) Рівненського державного гуманітарного університету (затверджено Вченою радою РДГУ, протокол №5 від 30.05.2019 р.). Монографії: 1. Kosarieva G., Pavlyuk T., Fedorova N. Training of future

speech therapists to work with children of preschoolage with special needs mon the basis of humanistic ideas of tolerance. Problem space of modern society: philosophical-communicative and pedagogical interpretations: collective monograph. Part II. Warsaw: ВМТЕridaSp. z o.o, 2019. P. 357–371.
2. Дичківська І.М., Косарева Г.М. Формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами в умовах інклюзії. Монографія. Рівне: Видавець О. Зень, 2019. 252 с.

Статті:

1. Косарева Г. Н. Формирование толерантного отношения к детям с ограниченными возможностями здоровья в условиях инклюзивного образования. Международный двуязычный журнал Путь науки. Выпуск №2 (2), апрель. Волгоград, 2015. С. 105–107. (Scientific Indexing Services International Scientific Journal числовий код 77–53970).
2. Косарева Г. М. Структура толерантного ставлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до дітей з особливими потребами. Науковий часопис : збірник наукових праць національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Вип. 27. Київ : НПУ, 2015. С. 78–84.
3. Косарева Г. М. Проблема виховання толерантності у майбутніх логопедів. Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 7. Том 1 / упоряд. О. Б. Петренко; ред. кол. О. Б. Петренко, Т. С. Ціпан, Н. та ін. Рівне : РДГУ, 2018. 315 с.
4. Косарева Г. М., Руденко Н. В. Аналіз сформованості поведінкового компонента

						толерантного ставлення до дітей з особливими потребами у майбутніх вихователів. Педагогічна освіта: теорія і практика. Інноватика у вихованні : Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України / гол. ред. В.М. Лабунець В.М.. Випуск 24 (1-2018). Ч.1. Кам'янець-Подільський, 2018. 360 с. 5. Косарева Г.М. Формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами у майбутніх логопедів. Інноватика у вихованні : зб.наук. пр. Вип.10. / упоряд. О.Б. Петренко; ред..кол.: О.Б. Петренко, Л.Р.Сойчук, Т.С.Ціпан та ін. Рівне : РДГУ, 2019. С. 176–183. Тези доповіді: Косарева Г. М. Диференційна діагностика дітей з аутистичним спектром розладів. Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти: Матеріали II Міжнародних педагогічних читань пам'яті професора Т.І. Поніманської. Рівне : Видавець О. Зень, 2019. С. 99–101. Відповідальний виконавець держбюджетної теми: «Розробка інноваційної моделі педагогічної інтеграції дітей з різними освітніми можливостями на основі ідей М. Монтессорі» ((державний реєстраційний номер 0115U000267) 2014-2016 рр.).	
356714	Гурський Володимир Агафангелович	Доцент, Основне місце роботи	Педагогічний факультет	Диплом спеціаліста, Ровенський державний педагогічний інститут, рік закінчення: 1980, спеціальність:	40	Організація і методика педагогічних досліджень	Навчальні та навчально-методичні посібники: 1. Гурський В.А. Основи науково-дослідної діяльності студентів соціально-педагогічних спеціальностей.

				Педагогіка і методика початкового навчання, Диплом кандидата наук КД 021891, виданий 15.08.1990, Атестат доцента 02ДЦ 013809, виданий 22.12.2006		Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. (Електронний ресурс). Режим доступу: biblioteka@kpnv.edu.ua. 2. Гурський В.А. Організація та методика педагогічних досліджень. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ФОП Панькова А.С., 2020. 192 с.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРН-18. Запобігати виникненню професійного та емоційного вигорання спеціального педагога.</i>	☐	Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	екзамен; усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт
		Психологія вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату);	усне та письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах

			відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	
ПРН-19. Знати психологічні аспекти організації освітньої діяльності.	☐	Педагогіка вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	усне або письмове опитування екзамен
		Психологія вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	усне та письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах
		Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
		Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування,	екзамен; усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт

			складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	
		Виробнича (асистентська) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
ПРН-20. Знати педагогіку новітньої школи.	☐	Виробнича (асистентська) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
		Педагогіка вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	усне або письмове опитування екзамен
		Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування,	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен

			анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	
		Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	екзамен; усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт
		Порівняльна спеціальна педагогіка	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; екзамен
ПРН-21. Здійснення оптимального добору форм, методів, засобів освітнього процесу відповідно до поставленої мети.	☐	Педагогіка вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	усне або письмове опитування екзамен
		Філософія науки	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);	усне або письмове опитування тестування; реферати, есе; залік

	самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	
Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт екзамен
Інноваційні технології в спеціальній освіті	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне або письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; залік
Виробнича	словесний метод (бесіда,	усне опитування;

		(асистентська) практика	дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
<i>ПРН-17. Розробляти шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату у процесі взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами, їхніми батьками та в педагогічному колективі, при виникненні управляти конфліктною ситуацією, застосовувати методи подолання і попередження конфліктів.</i>	☐	Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік
		Психологія вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	усне та письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах
<i>ПРН-12. Знати способи попередження і подолання порушень психічного та/або фізичного розвитку та особливості навчання і виховання осіб з особливими освітніми потребами.</i>	☐	Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік.
		Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і

			робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	практичних робіт; екзамен
		Логопедична корекція системних порушень мовлення	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань, захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
		Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
ПРН-16. Реалізувати принципи толерантності у професійній діяльності спеціального педагога.	☐	Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік

			технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	
		Логопедична корекція системних порушень мовлення	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
		Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік
<i>ПРН-8. Знати теоретико-методологічні концепції зарубіжної та вітчизняної спеціальної освіти, механізми пізнання педагогічної дійсності.</i>	☐	Порівняльна спеціальна педагогіка	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; екзамен
		Філософія науки	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування,	усне або письмове опитування; тестування; реферати, есе; залік.

			складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково- дослідна робота здобувачів вищої освіти.	
		Іноземна мова у професійній діяльності	словесний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально- методичною літературою (читання, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб- орієнтовані тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, робота над командними проектами, презентаціями, підготовка наукових публікацій)	екзамен; усне або письмове опитування; тестування; наукова публікація; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; модульна контрольна робота.
		Передатестаційна практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально- методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб- орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково- дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; передзахист кваліфікаційних робіт; диференційований залік
		Актуальні проблеми інклюзивної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); робота з навчально- методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково- дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; тестування; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань; залік
<i>ПРН-9. Володіти уміннями планування та організації освітньо- корекційної, реабілітаційної роботи з урахуванням вікових і індивідуальних можливостей дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її</i>	☐	Логопедична корекція системних порушень мовлення	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально- методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань, захист лабораторних і практичних робіт; екзамен

ефективності.			комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	
		Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік.
		Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
ПРН-1. Критично осмислювати концептуальні знання, набуті в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.	☐	Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
		Педагогіка вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	усне або письмове опитування екзамен
		Організація і методика	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);	усне або письмове опитування

педагогічних досліджень	практичний метод (лабораторні та практичні заняття) робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	колоквіум тестування реферати презентації результатів виконаних завдань та досліджень захист лабораторних і практичних робіт; залік
Іноземна мова у професійній діяльності	словесний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (читання, анотування, складання реферату); самостійна робота (виконання домашніх завдань, робота над командними проектами, презентаціями, підготовка наукових публікацій)	усне або письмове опитування; тестування; наукова публікація; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; модульна контрольна робота; екзамен.
Філософія науки	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування тестування; реферати, есе; залік.
Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);	усне або письмове опитування;

	практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
Порівняльна спеціальна педагогіка	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; екзамен
Інноваційні технології в спеціальній освіті	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне або письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; залік.
Актуальні проблеми інклюзивної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань);	усне або письмове опитування; тестування; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань; залік

	індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	
Виробнича (асистентська) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
Передатестаційна практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; передзахист кваліфікаційних робіт; диференційований залік
Курсова робота	словесний метод (дискусія, бесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); самостійна робота (розв'язання завдань).	презентація результатів виконаних завдань та досліджень; захист курсової роботи; диференційований залік.
Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-	тестування; командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; захист лабораторних робіт; залік

<i>ПРН-2. Упроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу спеціальних (інклюзивних груп, класів) закладів та/або закладів вищої освіти.</i>	☐	Організація і методика педагогічних досліджень	дослідна робота здобувачів вищої освіти словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття) робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; колоквиум; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт; залік.
		Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	тестування; командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; захист лабораторних робіт; залік
		Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань, захист лабораторних і практичних робіт.
		Інноваційні технології в спеціальній освіті	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод	усне або письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів

	ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань);	виконаних завдань та досліджень; захист практичних робі; залік.
Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
Виробнича (асистентська) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
Передатестаційна практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; передзахист кваліфікаційних робіт; диференційований залік

			(розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	
		Педагогіка вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій)	усне або письмове опитування екзамен
ПРН-3. Знати сучасні методи проведення досліджень у галузі спеціальної освіти	☐	Організація і методика педагогічних досліджень	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття) робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; колоквиум; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт; залік.
		Курсова робота	словесний метод (дискусія, бесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); самостійна робота (розв'язання завдань).	презентація результатів виконаних завдань та досліджень; захист курсової роботи; диференційований залік.
		Передатестаційна практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; передзахист кваліфікаційних робіт; диференційований залік
		Філософія науки	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування тестування; реферати, есе; залік.

<i>ПРН-10. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком дітей з особливими освітніми потребами.</i>	☐	Логопедична корекція системних порушень мовлення	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань, захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
		Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік.
		Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
<i>ПРН-5. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання спеціальної педагогіки та спеціальних методик та обирати відповідні технології та методики.</i>	☐	Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен

			орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково- дослідна робота.	
		Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально- методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб- орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково- дослідна робота.	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт екзамен
		Інноваційні технології в спеціальній освіті	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально- методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб- орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково- дослідна робота.	усне або письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робі; залік.
		Виробнича (асистентська) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально- методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб- орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково- дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
ПРН-22. Володіти здатністю до	☐	Виробнича (асистентська)	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо);	усне опитування; презентації результатів

створення толерантного освітнього простору та міжкультурної взаємодії.	практика	практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	виконаних завдань; диференційований залік
	Актуальні проблеми інклюзивної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	усне або письмове опитування; тестування; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань; залік
	Психологія вищої школи	словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	усне та письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах
	Іноземна мова у професійній діяльності	словесний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (читання, анотування, складання реферату); самостійна робота (виконання домашніх завдань, робота над командними проектами, презентаціями, підготовка наукових публікацій)	усне або письмове опитування; тестування; наукова публікація; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; модульна контрольна робота; екзамен
	Методика викладання спеціальної педагогіки, психології і методик спеціальної	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні	Усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування;

		освіти	заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	реферати; презентації результатів виконаних завдань; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
		Порівняльна спеціальна педагогіка	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; екзамен
		Логопедична корекція системних порушень мовлення	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань, захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
ПРН-6. Орієнтуватись у сучасних методах проведення досліджень у галузі спеціальної освіти; визначати проблему та понятійний апарат	☐	Організація і методика педагогічних досліджень	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття) робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);	усне або письмове опитування колоквіум тестування реферати презентації результатів виконаних завдань та досліджень захист лабораторних і практичних робіт;

дослідження; збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел; використовувати персональний комп'ютер для планування експерименту та обробки його результатів.		відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	залік
	Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті і науці	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	тестування; командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; захист лабораторних робіт; залік
	Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
	Передатестаційна практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; передзахист кваліфікаційних робіт; диференційований залік

		Курсова робота	словесний метод (дискусія, бесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); самостійна робота (розв'язання завдань).	презентація результатів виконаних завдань та досліджень; захист курсової роботи; диференційований залік.
<i>ПРН-7. Розуміти особливості організації роботи з родинами, що виховують дітей з особливими освітніми потребами.</i>	☐	Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт екзамен
		Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік.
<i>ПРН-11. Уміти проводити психолого-педагогічне обстеження дітей з мовленнєвими порушеннями, ставити логопедичний діагноз і проводити відповідну корекційну роботу з дітьми з типовим розвитком та з дітьми, які мають різні види дизонтогенезу, ускладнені порушеннями мовлення або його недорозвитком.</i>	☐	Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	екзамен; усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт
		Логопедична корекція системних порушень мовлення	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань, захист

			демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	лабораторних і практичних робіт; екзамен
		Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік
		Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
		Курсова робота	словесний метод (дискусія, бесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); самостійна робота (розв'язання завдань)	презентація результатів виконаних завдань та досліджень; захист курсової роботи; диференційований залік
ПРН-13. Добирати методи логопедичної роботи з особами, які мають різні порушення психофізичного розвитку.	☐	Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні,	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен

			мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	
		Логопедична корекція системних порушень мовлення	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	усне опитування або письмове опитування (контрольна робота); тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань, захист лабораторних і практичних робіт; екзамен
		Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік
		Виробнича (педагогічна) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (вправи, практичні роботи, дослідні роботи); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота	перевірка звітної документації; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік
ПРН-14. Вільно спілкуватися іноземною мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.	☐	Іноземна мова у професійній діяльності	словесний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (читання, анотування, складання реферату); самостійна робота	усне або письмове опитування; тестування; наукова публікація; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; модульна контрольна робота; екзамен

			(виконання домашніх завдань, робота над командними проектами, презентаціями, підготовка наукових публікацій)	
		Порівняльна спеціальна педагогіка	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; екзамен
<i>ПРН-15. Організувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.</i>	☐	Актуальні проблеми інклюзивної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; тестування; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань; залік
		Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік
<i>ПРН-4. Аналізувати сучасні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти, інноваційні технології спеціальної освіти.</i>	☐	Методика викладання логопедії	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист лабораторних і практичних робіт; екзамен

Діагностика та корекційна допомога дітям з особливими освітніми потребами	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання програмних завдань)	усне або письмове опитування; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; залік.
Порівняльна спеціальна педагогіка	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; тестування; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; екзамен
Інноваційні технології в спеціальній освіті	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне або письмове опитування; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; захист практичних робіт; залік.
Актуальні проблеми інклюзивної освіти	словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.	усне або письмове опитування; тестування; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань; залік
Виробнича (асистентська) практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття);	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; диференційований залік

		наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	
	Передатестаційна практика	словесний метод (бесіда, дискусія, співбесіда тощо); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота.	усне опитування; презентації результатів виконаних завдань; передзахист кваліфікаційних робіт; диференційований залік
	Курсова робота	словесний метод (дискусія, бесіда тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); самостійна робота (розв'язання завдань).	презентація результатів виконаних завдань та досліджень; захист курсової роботи; диференційований залік.